

Edini slovenski dnevnik v Zedinjenih državah.
Velja za vse leto - \$3.00
Ima nad 7000 naročnikov.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the United States.
Issued every day except Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 4657 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4657 CORTLANDT.

NO. 158. — ŠTEV. 158.

NEW YORK, SATURDAY, JULY 8, 1911. — SOBOTA, 8. MAL. SRPANA, 1911.

VOLUME XIX. — LETNIK XIX.

Iz delavskih krogov.

Zmaga železninarjev.

Štrajkujoči krojaški delavci za otroške obleke v New Yorku zahtevajo od delodajalcev garancije, da se bodo držali sklenjenih pogodb.

ZBOROVANJA NA CESTI.

Tvrška Moschkowitz & Triest v New Yorku je odpustila 25 članic unije bluznih izdelovalk.

Železninarji, ki so upošteni pri tvrdki Park Iron Work na 136. cesti in Southern Boulevard v Bronx Borough v New Yorku, so brez vsakega štrajka dosegli, da so zastopniki tvrdke sklenili z delavci pogodbo. Delavci so si priporočili petdeseturni delavni čas na teden, višjo plačo, boljše delavske razmere in pripoznanje unije.

Zajamčene delavske pogodbe.

Krojaški delavci, ki izdelujejo obleke za otroke, so že dalje časa v New Yorku na štrajku. Mnogo delodajalcev je že sklenilo poravnave z delavci in le-ti upajo, da bo štrajk kmalu končan. Iz previdnosti zahtevajo zdaj delavci, da morajo delodajalci dati unijam garancijske liste za \$300 do \$500, da se bodo držali delavske pogodbe. Pri lanskem štrajku so bili delodajalci tudi vse obljubili, ali pozneje se niso več brigali za dano besedo. Zato so delavci letos previdnejši in zahtevajo jamstva.

Boji pekovskih pomočnikov.

Pekovski pomočniki v New Yorku imajo hude boje s svojimi bossi. Zdaj so prišli delavci na pikel, da prirede cestna zborovanja pred pekarijami, v katerih niso upošteni unijski delavci. Občinstvo se na ta način opozorjuje, naj ne kupuje kruha v takih pekarijah.

Odpuščene delavke.

Tvrška Moschkowitz & Triest, 62 Grand St., New York, je odpustila 25 delavk, ker so bile članice unije bluznih izdelovalk. Tudi tvrška Modern Waist Co., 154 iztočna 23. cesta, je odpustila iz istega razloga več delavk. Tvrški hočeta reducirati plače in sta se zaradi tega iznebili neljubih unijskih delavk.

Delavci protestirajo proti znižanju poštne pristojbine.

Chicago, Ill., 6. julija. Federation of Labor v Chicagu je v svoji zadnji seji sklenila protest proti znižanju poštne pristojbine od 2 centov na 1 cent. V sprejeti resoluciji pravijo delavci, da naj poštna uprava najprej poskrbi za boljše plače svojim klerikom in da naj ustavi nadaljnjo znižanje plač. Klerki in pismonoše so morali pod novim sistemom, ki hoče varčevati, mnogo trpeti in nujno je potrebno, da se jim plače povišajo. Delavci nimajo mnogo dobička od tega, ako poštna uprava zniža poštne pristojbine za pisma. Koristi bodo imeli le trgovci.

Truplo v vreči

najdeno v vodi.

V Oswego-kanalu so našli možko truplo, zašito v vreči.

TAJEN UMOR.

Mrtvec je imel roke privezane k životu in noge zvezane.

Syracuse, N. Y., 7. julija. Iz Oswego-kanala blizu Phoenix so danes potegnili vrečo, v kateri so našli možko truplo. Oblasti v Oswego so takoj odredile obširne poizvedbe, da bi dognale identiteto najdenega mrtveca. Vrečo s truplom so našli blizu jezca Crescent Paper Company. Truplo je bilo že močno segnito. Mož ni imel brk ali brade, in je bil star kakih 50 let. Mrtvec je imel roke privezane k životu in noge zvezane. Najdenec je bil najpoprej umorjen in morilec ga je šele potem zašil v vrečo in vrget v vodo.

Zrakoplovna tekma

Paris-London.

Francoski pomorski častnik Andre Beaumont je zmagovalce.

DEVET NA CILJU.

Nad \$100,000 bo razdeljenih med zmagonosne zrakoplovce.

Paris, 7. julija. Poročnik Beaumont, ki je v sportnih krogih znan pod imenom Andre Beaumont, je izšel kot zmagovalce iz zrakoplovne tekme Paris-London in nazaj. Proga je dolga 1000 milj. Beaumont je bil zmagovalce tudi pri zrakoplovni tekmi Paris-Rim in njegov zadnji uspeh je prinesel novih časti francoski mornarici, pri kateri služi kot poročnik.

Tekma se je bila pričela dne 18. junija in prvotno se je udeležilo 50 zrakoplovcev, ali samo devet jih je prišlo na cilj. Trije zrakoplovci so bili prvi dan usmrteni in več jih je bilo težko telesno poškodovanih. Preleteli so štiri dežele: Francosko, Belgijo, Holandsko in Anglijo. Nad 100 tisoč dolarjev je bilo razdeljenih med zmagovalce.

Nov slučaj kolere.

Na parniku "Moltke", ki je priplul iz Italije, se je primeril slučaj kolere. Bakteriološka preiskava je dognala, da je neki kurjač obolen za azijsko kolero. Potniki prvega in drugega razreda so bili izkrcani, potniki v medkroju pa morajo ostati v kvaranteni.

Vremenska opazovalnica v Central parku.

Zvezna vlada je prevzela v svojo oskrbo vremensko opazovalnico v newyorškem Central parku. Vremenski pretek je postal Gust. H. Lindgren. Po njegovem mnenju je Central Park idealno mesto za opazovanje vremena.

NORVEŠKI POROČNIK KARL PL. METZ MEYER — VLOMILEC IN TAT.

Karl pl. Metz Meyer je vlomilec v "fraku". Več mesecev je ropal po palačah in vilah v Brooklynu in ko so ga aretovali, je mirno priznal, da je izvršil nad 20 vlovov. Po izpovedi je sin bogatega bankirja v Kristianiji, ki ima banki tudi v Londonu in v Monakovem. Služil je kot poročnik v norveški armadi in je dobil dveletni dopust, da bi preučil v Ameriki bančno poslovanje. Zadnje zimo je izgubil službo v New Yorku in ker ni mogel izhajati s podporbo, ki jo je dobival od svojega očeta, je pričel krasti. V njegovi posesti so našli zastavnih listov za \$5000. Pri vlovih je vedno nosil "frak" in je bil sploh vedno elegantno napravljen, kar je varalo detektive in policiste, s katerimi je na svojih ponočnih potih večkrat govoril. Vlomilec je 24 let star. Slika nam kaže mladega tatarja v spremstvu detektiva na poti k sodnji.

Amerikanske socialne in politične zadeve.

Zvezna vlada hoče prepovedati železniškim družbam obratovanje v premogovnikih.

ŠTEVILO POSLANCEV.

Vlada namerava ustanoviti več novih konzulatov na Kitajskem.

Washington, 6. julija. Vlada je obnovila boj proti železnicam, ki posedujejo premogovnike, in jim hoče odvzeti kontrolo nad jamami. Meddržavni trgovski zakon prepoveduje železniškim družbam obratovanje v premogovnikih, ali dozda se ni nihče brigal za to prepoved. Zdaj je vlada napelila proces proti Lehigh Valley železnici in jej hoče dokazati, da so Lehigh Valley Coal Co., Core Bros., New York & Middlefield Railroad & Coal Co. in Locust Mountain Coal & Iron Co. njena podjetja in nikakor ne samostojne družbe.

Razdelitev poslanskih mandatov. Senator Shively je predložil zveznemu senatu predlog, ki določa, da se število poslancev na podlagi zadnjega ljudskega štetja pomnoži na 433. Senator La Follette je naznanil, da bo predložil minoritetno poročilo.

Novi konzulati.

Zvezna vlada namerava ustanoviti več novih konzulatov na Kitajskem. To je priporočal ameriški poslanik v Pekingu Calhoun. Glavna naloga novih konzulatov bo, skrbeti za razširjenje ameriške trgovine na Kitajskem.

Nova nevarnost radi Maroka.

Angleško časopisje je pričelo napadati Nemčijo zaradi zasedanja mesta Agadirja.

ANGLEŠKI INTERESI.

Sir Edward Grey, tajnik za notranje zadeve, je izjavil, da bo Anglija varovala svoje interese v Maroku in podpirala svojo zaveznico Francijo.

London, 7. julija. — Časopisje v prvi vrsti lista "Standard" in "Daily Mail" je pričelo ostro kampanjo proti Nemčiji zaradi zasedanja mesta Agadirja. Listi pozivljajo vlado, da pod nobenim pogojem ne dovoli, da bi se Nemčija ugnjezdila v Maroku. Tudi mirnejše časopisje odobrava izjavo tajnika za zunanje zadeve Sir Edwarda Greya, ki je dejal, da bo Anglija varovala svoje interese v Maroku in podpirala svojo zaveznico Francijo.

Paris, 7. jul. Predsednik Fallieres se je vrnil s Holandskega. Na kolodvoru so ga pričakovali vsi ministri. Jules Cambon, francoski poslanik v Berlinu, se je posvetil s predsednikom Fallieres, s spemirjem Cailloux in s zunanjim ministrom de Selves.

Občo-pozornost je vzbudil tiskaj članek nemškega poluradne lista "Post", ki pravi, da bo postopanje Nemčije preprečilo politiko Francije, ki namerava s severo- in centralno-afriškimi črnimi legijami uničiti nemške čete.

Tovarne zatvorjene.

Boston, 6. julija. — V tovarnah v državi Massachusetts in v sosednjih državah je zahtevala vročina toliko žrtve, da so morali tovarne zapreti. V mestu Lynn so zatvorjene vse tovarne za čevlje.

Iz naselniškega otoka Ellis Islanda.

Avstrijski nadporočnik je bil pridržan, ker je imel samo šest dolarjev denarja pri sebi.

NAD 1000 OSEB PRIDRŽANIH.

Štefan Ramer, ki je bil svojčas v službi pri propadlem bankirju Frank Zottiu, bo smel izstopiti na ameriška tla proti varščini.

Na Ellis Islandu so pridržali nekega 28 let starega moža, ki se imenuje Rudolf Poklitsch in pravi, da je avstrijski nadporočnik. Mož je bil pridržan, ker ni imel več kakor \$6 denarja pri sebi in se torej ameriške oblasti boje, da bi ga morali javni dobrodelni zavodi podpirati. Zastopnik Avstrijske dobrodelne družbe se je potegnil za svojega avstrijskega rojaka in je apeliral v Washington, da naselniška oblast vendarle izpusti mladega in krepkega moža na ameriška tla.

Mnogo izseljencev pridržanih.

Na Ellis Islandu se nahaja 1070 izseljencev, ki so že obsojeni na deportacijo, ali pa še čakajo na razsodbo. V drugem razredu se je pripeljala 47 let stara Vilijemina Forster z dvema otrokoma. Namenjena je bila k svojemu sinu v New Yorku. Odvedli so jo z otrokoma vred na Ellis Island, dasi jo je sin pričakoval na piri. Pridržali so jo, ker ni vedela povedati, kje se njen mož nahaja v Nemčiji.

Tisoč dolarjev varščine za Ramerja.

Cel mesec so pridržale naselniške oblasti na Ellis Islandu bivšega Zottievega uslužbenca Stefana Ramerja. Zdaj bo smel izstopiti na ameriška tla, ako bo položil \$1000 varščine, da se čez tri mesece zglesi zopet pri naselniški oblasti v svrhu deportacije. Obdolžen je bil, da je prišel v Ameriko preko Canade z neko neomnoženo žensko. Njegova žena živi v Evropi. V treh mesecih mora urediti svoje razmere in potem mora zapustiti ameriška tla.

Črnka ubila črnca s perlnikom.

Črnce Ransom Richmond je prišel v četrtke zvečer v stanovanje črnca Johnsona v hiši števil. 63 W. 132. ceste, kjer se je sprl z moškim in ženo. Preprič je sledila sprava. Richmond je kupil steklenico viske, ki so jo vsi trije izpili. Vsled pijanosti je ostal Richmond pri Johnsonovih in Mrs. Annie Johnson mu je odkazala prostor, kjer bo spal. Naenkrat je nastal med njima zopet preprič in žena je zgrabila kuhinjski perlnik in z njim udarila po črncu tako, da se je nezavestno zgrudil na tla. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je po preteku par ur umrl.

Denarje v staro domovino.

pošiljamo:

za \$ 10.35	50 kron
za 20.50	100 kron
za 41.00	200 kron
za 102.50	500 kron
za 204.50	1000 kron
za 1020.00	5000 kron

Poštarina je vključena pri teh svotah. Doma se nakazuje svote popolnoma izplačati brez vinarja odbitka. Naše denarje pošiljate izplačajo c. kr. poštni hranilni urad v 11. do 12 dneh. Denarje nam poslati je najprejnejše do \$50.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft. FRANK BAKER CO., 82 Cortlandt St., New York, N. Y. 6104 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio.

Iz Avstro-Ogrske. Čehi in Nemci.

Češki cesarski namestnik knez Thun je poročal osrednji vladi, da je malo upanja za spravo med Čehi in Nemci.

NOV MONOPOL.

V ogrski poslanski zbornici je vlada predložila zakonski načrt, ki se nanaša na aneksijo Bosne in Hercegovine.

Dunaj, 6. jul. — Knez Thun pl. Hohenstein, cesarski namestnik na Češkem je poročal novemu ministrskemu predsedniku baronu Gautschu, da je malo upanja, da bi se zdaj dosegla sprava med Čehi in Nemci na Češkem. Knez je izjavil, da so veleposelniki vsaki čas pripravljeni posredovati v prid sprave.

Iz ogrske poslanske zbornice.

Budimpešta, 6. jul. — Ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary je vročil poslanski zbornici predlog, ki se nanaša na prisvojitve Bosne in Hercegovine. Finančni minister dr. pl. Lukacs je predložil zbornici zakonski načrt, ki določa monopol na saharin.

Slovenske vesti.

Plin zadušil Slovence.

Dne 3. julija t. l. je v Shebbiville, ki leži kakih 30 milj daleč od Indianapolis, Ind., ponesrečil rojak Alojzij Medvedšek. Upošlen je bil v plinarni. Z nekim drugim delavcem je šel v votlino, kjer se stekajo cevi, da bi poravnala cev, iz katere je puhtel plin. Naenkrat je ena cev počila in izpuhtel plin je obdaval zadušil. Potegnili so ju še sicer živa na površje, ali zdravnik njima niso mogli rešiti življenja. Ponesrečeni Medvedšek je bil doma iz Kanalske doline, iz vasi Skale pri Gorenjem polju na Primorskem. V stari domovini zapušča starše, dva brata in pet sester, v Ameriki pa enega brata. Eden brat je lansko leto ponesrečil v Indianapolisu pri nakladanju premoga. Prišel je med dva vozova, ki sta ga zmečkala. Rajni je bil priden, in skrben mladenič, vnet narodnjak in dober pevec. Bil je član podpornih društev, ali je izstopil pred meseci. Naj bode blagemu mladeniču lahka tuja zemlja!

Desetletnica družva sv. Jožefa v Brooklynu.

Povodom desetletnega obstanka prirediteljske družbe sv. Jožefa št. 57 K. S. K. J. v Brooklynu v nedeljo dne 16. julija t. l. veliko slavoslovo, splošno s piknikom. Vspored je sledeči: V nedeljo 16. julija ob 9. uri zjutraj sv. maša v cerkvi sv. Nikolaja na iztočni 2. cesti v New Yorku. Družvi "Sv. Francisek" in "Orel" prikorakata z zastavo in z godbo na čelu iz Schuetzenhalle na 8. cesti do cerkve in se pridružita sprevodu v cerkev. Ostala družva in člani se zbirajo v šolski dvorani iste cerkve točno ob 9. uri in odkorakajo skupno v cerkev z zastavami in znaki. — Popoldne točno ob 1. uri vrši se banket v dvorani parka ali na pikniškem prostoru "Corona Jackson Ave. Park", vogal Jackson in Junction Ave., Corona, Long Island. Vstopnina k banketu je: za gospode \$1.50, za dame \$1.00. Ta vstopnina za banket uračunjena in veljavna je tudi za vstop k popoldanski zabavi na pikniku s prosti pijačo. Za one goste, ki se banketa ne udeležijo, je vstopnina za možke \$1.00 z vpeljano prosti damo. Vsaka druga dama plača 25 centov. Pijača prosta. — Na pikniku bo sviral večji oddelk izborne slovenske godbe pod

Razne novosti iz inozemstva.

Angleški kralj Jurij in kraljica Marija sta danes dospela v Dublin, glavno mesto Irske.

AMERIKANCI V PERZIJU.

Carnegie Steel Co. je dobila od italijanske vlade kontrakt za dobavo jeklenih plošč za vojne ladje.

Dublin, 7. julija. Kralj Jurij in kraljica Marija sta danes dospela semkaj in bila prisrčno in sijajno sprejeta. Iz cele dežele je privrelo ljudstvo, da vidi svojega kralja in kraljico. Na čast kraljevski dvojici se vrše velike slavnosti. V tork bode velika vojaška parada.

Amerikanci urejujejo perzijske finance.

Teheran, Perzija, 7. julija. Narodni svet je sprejel predlog generalnega zakladničarja Amerikanca W. Morgana Shusterja, da se imenujejo trije finančni asistenti. Dva asistenti bosta Amerikane, tretji asistent pa bode Evropejec.

Zmaga nad konkurenco.

Rim, 7. julija. Italijanska vlada je oddala kontrakt za dobavo jeklenih plošč za nove vojne ladje ameriškim družbi Carnegie Steel Co. Angleške, francoske in nemške družbe so bile stavile pomudbe, ali zmaga je ameriška družba.

Penny-porto za Avstralijo.

Melbourne, Avstralija, 6. julija. Generalni poštni upravitelj Josiah Thomas je predlagal pri poštnem departmantu v Washingtonu, da vpelje penny-porto za poštni promet med Združenimi državami in Avstralijo.

Parnik na skalah. Smrt v valovih.

Parnik Santo Rosa, ki je last Pacific Coast družbe, je pri Point Arguello zavozil na skalovje.

MNOGO OSEB UTONILO.

Pri prevažanju potnikov s parnika se je preuknčil čoln in 17 oseb je izginilo v razburkanem morju.

Point, Arguello, Cal., 7. jul. — Parnik "Santo Rosa", ki je last Pacific Coast družbe, je danes zjutraj blizu mesta zavozil na skalovje. Parnik "Centralia" je prišel na pomoč. Pri prepeljavanju potnikov iz enega parnika na drugega, se je preuknčil čoln in se demnjast oseb je utonilo.

Po najnovejših poročilih je pri nezgodi izgubilo 30 do 35 ljudi življenje. Mnogo potnikov pogrešajo. Morje je zelo nemirno in valovi butajo v ponesrečeni parnik in ga bodo razbili.

Stave pri konjskih dirkah.

Newyorška demokratska stranka ne bo izpremenila zakona o stavah pri konjskih dirkah, ki je bil pod guvernerjem Hughesom sprejet. Guverner Dix je tudi nasprotnik takih stav in je gotovo, da legislatura ne bo ničesar storila v predmetu.

vodstvom g. Vinkota Riedelna. Vrši se tudi ples, kegljanje za dobitke in srečolov. Odbor se nadeja, da bo vsa slovenska naselbina v Greater New Yorku navzoča na pikniku. Povabil je vsa sosedna društva in nebroj posameznikov.

Krasni novi in brzi parnik MARTHA WASHINGTON

(Avstro-American proge)

odpluje v soboto dne 29. julija
vožnja do Trsta samo 14 dni.

Cena vožnih listov za izletnike iz New Yorka do Ljubljane in iz Ljubljane v New York v kabini tretjega razreda je sledeča:

Za odrasle	\$77.78
Za otroke od 1 do 12 let	40.89
Za otroke do 1 leta	9.00

Opomba: Poleg teh cen velja za ameriške državljane vožni listek še \$4.00 manj. Za vse druge ostane cena neizpremenjena.

Kaj se vse dogodi gostom v dobri krčmi.

Angleški spisatelj Charles Dickens.

— Slišal sem, — je govoril Tomaž Idle, — govoriti o neki krčmi v Lancastri, kjer se dobi vsak dan po kosilu svatovskega pogača.

— Potem jo bodeva pokušala brez svatovskega pitja in nemira, — je odvrnil Fran Goodchild.

Prijatelja sta naglo odpotovala in še istega večera okrog šeste ure je ostal voz pred staroznanim krčmo v Lancastri.

Goodchild, kateri nam je sporočil o svojem potovanju, meni, da je Lancaster precej čedno mesto, pozidano v sredi čarobne, bujne pokrajine, mesto z veličastnimi razvalinami starega gradu, s prijaznimi drevedmi, lepimi hišami, bogato okrašenimi s pravimi ameriškimi mahagoni lesom, kateri je s časom tako potemneli, da mišli človek, da gleda v njegovi črni poleg vse krasote množico ubogih delavcev, kateri so do nedavna ječali pod težkim jarmom lancasterskih trgovcev. Goodchild je še dodal, da si lancastersko zidovje včasih šepeče o izginulih močnih rodovih, katerim se je njihov krivičen dobiček spremenil v prokletstvo, kakor se mnogokrat spremenil denar v listje, da bogastvo mnogim rodovom ni ničesar koristilo, razun da so ga potrošili z zapravljivostjo.

V stari, dobri krčmi sta se vsedla za mizo, govorili o divjih račah, pastetah, kolačih, ki je bil res tako izboren, kakor bi ga bila spekla in narezala nevesta sama.

Krčma je bila še starinsko zidana hiša; povsodi je bilo videti bogate rezbarije, mogočne stebre in črnike stene. Bila je to čudovita in obenem slikovita hiša. Posebno skrivnostno so odsevale temne poslikane stene; človeku, ki je gledal na njih slike, se je zdelo, da gleda v globoko, temno jezero sredi mračnega gozda.

Ko sta stopila našca znava v večernem mraku na temno dvorišče, ju je sprejelo šest črnooblečenih, molečih in starih mož; tiho so stopali za postrežljivim krčmarjem po širokih stopnjicah ob straneh, a tako, kakor bi ne imeli z njim ničesar opraviti, in kakor jih ne bi bil opazil. Ko sta stopila gosta skozi visoka vrata v prostorno dvorano, so se razgubili desno in levo v temnem hodniku. Bilo je še precej svetlo, ko je Goodchild vprašal svojega prijatelja: "Kdo neki so ti možje?" Nekaj mu je branilo vprašati po tem krčmarju. Opazil je tudi, da se niso črni možje cel večer več prikazali.

Legla sta k počitku; črni mož ni bilo od nikoder. Drugi dan je Goodchild večkrat pogledal po mračnem hodniku, če bi kje ugledal črne možje. Pogledal je tudi v več sobah, a starih mož ni mogel nikjer ugledati.

Tako je zopet prišel večer; odvečerjala sta, hvalila jed, potem pa več časa pisala v spalnici; za pisovalca sta vse male dogodke, ki sta jih doživela na svojem potovanju. Končno sta obsedela pri steklenici dobrega vina. Tiho je bilo v stari, zaprti krčmi, tiho tudi v mestu.

Nad glavo Tomaža Idle, ki je legel na divan, je plaval oblak gostega dima, vzdigajočega se iz rudičaste okovane pipe, kakoršnih je bil postrežljivi krčmar več postavil na mizo. Kramljala sta o tem in onem, pa pri tem tudi ni sta pozabila šestih starih, črnih mož.

Zdajci se je dvignil Goodchild in pogledal na uro. Zaspala sta bila precej. Govoril je ravno Tomaž; sredi stavka je prenehal ter vprašal:

— Koliko je?

— Ena, — je odgovoril Goodchild. In kakor bi se bil dogovoril z nekim možem, in bi se bil ta dogovor vestno izpolnil, so se odprla vrata in stari črni mož je bil tu. Ni vstopil, temveč stal je držeč za kljuko.

— Eden izmed šesterih, — je zamrmrl Goodchild ter glasno pristavil:

— Kaj želite?

— Kaj želite vi? — je odvrnil starec.

— Jaz nisem pozvonil.

— Zvon je storil sam, — je odgovoril, izgovarjajoč besedo "zvon" z trdnim, globokim glasom, kakor da bi udaril težak kembelj na mogočen zvon.

— Zdi se mi, da sem vas včeraj videl, — je nadaljeval Goodchild.

— Ne vem gotovo, — je odvrnil starec.

— Mislim, da ste me videli?

— Da sem vas jaz videl? Zakaj ne, videl sem vas, a vidim jih mnogo, ko me ti ne vidiš.

Bil je to starec, hladen, počasi, ki ni ganil s trepalnicami. Njegove oči, podobne žarečemu oglju, sta strmeli nepremično v eno točko.

Goodchilda je tresel mraz in leden znoj mu je stopal na čelo, ko je dejal izgovarjaje se: "Nekdo je stopil na moj grob." (Angleški pregovor.)

— Ne, tam ni nikogar sedaj, — je odgovoril starec. Goodchild se je ozrl na Idla, katerega je pokrival gost tobakov dim.

— Nikogar ni tam? — je vprašal Goodchild.

— Nihae ni tam, zagotavljam vas, — je spregovoril hladno starec.

Pri teh besedah vstopi v sobo, zapre vrata ter sede. A ni se vsedel kot navadni ljudje; ni uklonil tilnika, ne upognil hrbta in trdo se spustil na stol.

— Moj prijatelj, gospod Idle, — je povzel Goodchild, ki bi imel rad še tega pri pogovoru.

— Najponižnejši sluga sem, — je odvrnil starec, ne da bise obrnil k ležečemu Idlu.

— Ali ste v tem mestu doma? — je vprašal Goodchild.

— Da.

— Potem nama lahko prežene nek dvom. Ali se obehajajo obsojenci na gradu?

— Da.

— Ali je njihov obraz obrnjen proti zidu?

— Vaš obraz je obrnjen proti zidu, — je odgovoril starec. — Če vas bodo obseli, videli bodele kamence s silo se širiti in krčiti, kakor se širi in krči v vaših prsih. Potem bodele videli blisk, začeli bodele potres, grad bode zletel v zrak, a vi bodele strmoglavili v prepad.

Bil je star mož, navadnih črt; njegov nos je bil kakor siloma na eni strani navzgor zavrt. Goodchildu je postalo tesno pri sru, noč se mu je zdelo vroča, čeprav je bilo hladno.

— Grozen popis, — je pripomnil.

— Grozen občutek, — je odgovoril suhoparno starec.

Zopet se je ozrl Goodchild na svojega tovariša. Tomaž je ležal na hrbtu, obraz mu je bil nepremično obrnjen proti stariemu možu. Naenkrat se je Goodchildu zadelo, da vidi švigati dva ognjena žarka iz starčevih oči ter se usesati tako v njegove oči, da je moral prenehati v stari gledati.

— Moram vam poročati, — je prišel starec, gledajoč stekleno kot duhovi: — Vi ne veste, kaj se je dogodilo. Tam.

Goodchild ni videl, kam je pokazal starec. Videl je samo, kako je zadel s prstom v ognjen žarek.

— Vedite, da je bila ona nevesta.

— Vem, da se še danes dobi svatovski kolač, — je zajeljal Goodchild.

— Bila je nevesta, — je nadaljeval starec, — nečna, plavalas, modrooka; bila je brez lastne volje, brez lastnega čustvovanja; bila je pohlevna, nezmožna ničesar, ne tako kakor njena mati. Ne, v njej je prevladoval očetov značaj.

Po očetovi smrti si je mati brez truda prisvojila vse njeno imetje. Obnovila je staro znanje, katero je imela z njim, ki ga je bila zavrgla pred starem radi denarja. On je to lahko prežl, a hotel je imeti odškodnino v gotovini.

Zato se je zopet približal njeni materi, zatrl je ljubezen in prenašal vse njene muhe. Mučila ga je na vse načine, kakor je znala in vedela. On je vse pretrpel; kolikor več je prenesel, toliko več odškodnine je hotel imeti v denarju in trdno je bil odločen jo dobiti.

Toda ona ga je za odškodnino preslepila. V svoji jezi je otrpnila in nič več se ni vzbudila. Prijela se je za glavo, kriknila, ležala več ur nepremično ter umrla. A on še ni prejel nikake odškodnine od nje.

Sovražil jo je ves čas in hrepenel po trenutku, ko bi ji mogel vse povrniti. Ponaredil je njen podpis v oporoki, v kateri je volila vse imetje svoji desetletni hčerki in njega postavila za varuha. Položil ji je pod glavo in se divje zakrohotal nad umrlo: "Pred dolgim časom sem sklenil, da me moraš odškodovati, živa ali mrtva, odškodovati v denarju."

Sedaj sta bila sama, on in nečna plavka, modrooka deklica, ki je pozneje postala njegova nevesta.

Dal jo je v šolo. V samotni, stari hiši jo je izročil čuječi, brezvestni ženi v oskrbo.

— Moja častita gospa, — je

dejal, — tu je deklica, ki se mora izučiti. Ali mi hočete pomagati pri tem?

Prevzela je to naiogo. Zahtevala je denar, katerega je tudi dobila.

Deklica se je vzgajala v strahu pred njim in v prepričanju, da mu ne more ubežati. Starika jo je naučila v njem videti bodočega soproga, moža, katerega mora vzeti za obsojbo, ki je bila izrečena nad njo. Ubogo dete je bilo v njenih rokah mehko ko vosek in ohranilo je podobo, kakršna se mu je vtisnila. Ta podoba se je s časom tako strnila z njo, da je postala od nje neločljiva, iztrgati jo je mogla le smrt.

Enajst let je preživela v mračni hiši in na zapuščenem vrtu. On je bil ljubosumen na vsak žarek, ki jo je obsvetil, na zrak, katerega je vdihavala; zato sta jo oba strogo čuvala. Pustil je rasti bršljini po hiši, po sadnem drevju je pogajal rujav mah, po gredah se je šopiril oblastno plevel in pota so bila zapuščena in prerastla s travo. Tako jo je obdal z žalostnimi in obupnimi slikami. Skrbel je, da je trepetala groze pred krajem, kjer se prikazujejo duhovi in strahovi; pustila sta jo večkrat samo na takem mestu, da je trepetala na vsem telesu. Tedaj pa je stopil on k njej ter se je tako pokazal kot varuh in zavetnik.

Tako je dobil do nje moč, jo vklebnil in si zagotovil vpliv najo.

Stela je enaindvajset let, ko jo je privedel na svoj temen dom, svojo plavalosko, napol zblaznelo nevesto.

Nekega temnega viharnega večera, ko so deževne kaplje le po lagoma, a glasno padale na okno, se je obrnila ona prestrašena k njemu ter ga vprašala:

— Gospod, ali bide moja smrtina ura?

— Prav, — je odgovoril on, — in če?

— Gospod, — je ječala, — glejte me prijazneje in imejte usmiljenje z menoj. Prosil vas odpuščanja, vse vam storim, samo odpušite mi.

Položil je svojo blede roko na upala prsa. Bila je njena vsakdanja prošnja: "Odpušite mi, odpušite mi!"

— Neumnica, — ji je dejal, — idi gori.

Ubogala ga je s tresočo naglico, šepetala je neprestano: "Vse bom storila. Odpušite mi!"

Ko je kmalu nato sam prišel v njeno sobo, jo je našel klečečo v kotu sobe, kamor se je bila stisnila v trepetu; lasje so ji padali v neredu po obrazu, in njene velike, modre oči so bulile v divjem strahu vanj.

— Kaj se bojiš? Sedi k meni!

— Vse bom storila, kar zahtevate od mene, samo odpušite mi, — je dejala ter se vsedla njemu nasproti.

— Helena, tu imaš listino, katero moraš do jutri prepisati. Ko boš vse skrbno prepisala, pokličita dva moža in se podpišita pri njej. Nato jo skrbno shrani in ko pridem zvečer, mi jo bodeš izročila.

— Vse bom natanko izpolnila, kakor velite.

— Ne tresi se vendar.

— Skušala bom, ali odpušite mi!

Drugi dan je izpolnila njegovo zapoved. Med tem je hodil semtertja ter jo gledal pri delu. Ponašljala je besede, katere je pisala, in skušala prodreti v njih pomen.

Ko sta bila zvečer zopet sama, se mu je boječe približala in izročila listino. Listina je bila oporočilo, v kateri zapuščala vse svoje imetje njemu, če ona umrje.

Vsede se ji je tako nasproti, da ji je mogel gledati naravnost ostri v oči in vprašal jo je, če to razume.

Na njeni obleki so bile črne lise od tinte, njen obraz je bil bledejši od lune, in oči so bile večje nego navadno. Na roki je bil viden sled črnice; stala je pred njim in se motila z ovrtnikom. Prijel jo je za roko ter jo pogledal še bližje in ostreje in je zavpil:

— Sedaj amri! S teboj sem gotov!

Zgrudila se je in težak vzdih se ji je izvil iz prsi.

Umoril te ne bom, ker svojega življenja ne maram spravljati v nevarnost radi tebe, toda umri!

Tako je sedel dan za dnem, večer za večerom v njeni sobi, ter ji je vedno govoril grozne besede z očmi, če že ne z usti. In vselej, kadar je dvignila svojo glavo in uprla veliko oko, polno brezupa na mračno postavo, sedečo prekrižanih rok in nagubane čela pred njo, je čitala na njej besedo: Umri! In če jo je premagal spa-

nec, vzdramila jo je zopet njegova zapovedujoča beseda: Umri! Če ga je prosila za usmiljenje, bil je vedno odgovor: Umri! In ko je tako trpela in ledela celo noč ter je prvi žarek jutranjega solnca prisiljal v njeno sobo, ga je slišala mrmljati: "Ze zopet en dan, a ona še ni mrtva! Umri!"

Tako sta bila zaprta v tesno, samotno stanovanje, ločena od ljudi, zapletena v boj; odločeno je bilo, da mora eden umreti, on ali ona. On je to dobro čutil, pa je vporabil vso silo proti njej; Uro za uro jo je držal za roko, da je zasnela ter ji vedno klical: Umri! Tako je bilo tudi nekega jutra pred solničnim vzhodom; sodil je, da je pet, a gotov ni bil, ker njeno ura se je bila ustavila. Planila je kvišku z glasnim vzklikom, a on ji je zamašil usta. Od tedaj je sedela tiho v kotu, kjer se je bila zgrudila, on pa je sedel na stolu.

S težavo je vstala in stopila predenj; zopet se je zgrudila in ihtela:

— Odpušite mi, recite mi, da smem živeti.

— Umri!

— Ali je odločeno, da ni zame nobene rešitve?

— Umri!

V njenih velikih, modrih očeh se je pojavil strah in groza; groza se je spremenila v očitjanje, očitjanje v nič. Končano je bilo: mislil ni, da je že, ali jutranje solnce je splevalo svoje žarke med njene plave lase; stopil je k njej, položil jo na posteljo.

Kmalu na to so jo pokopali. — Tako so končali vsi in on se je do bro odškodoval.

Zveselilo ga je potovanje, ne da bi hotel potrošiti denar — bil je skop, ljubil je denar nad vse — presedala mu je stara, zapuščena hiša, pa jo je hotel zapustiti.

A prej jo je hotel prodati, ker je bila še vredna denarja.

Da bi napravil boljše kupčijo, je poklical delavce, da so očedili zaraščeno vrt, odstranili z vej mah in posekali suho drevje; on sam je pri tem pomagal in delal bolj kot drugi.

Tako je nekega večera popolnoma sam obiskoval drevje z malo sekuro. Bilo je to v jeseni, šest mesecev po nevestini smrti.

— Pretemno je, da bi mogel se delati, — si je mislil sam pri sebi, — za danes bode dovolj.

Sovražil je zapuščeno hišo in groza ga je sprehajala, kadar se ji je bližal. Ozrl se je na velika vrata, katere so stala odprta kakor grob in začutil je, da leži prokletstvo nad to hišo. Poleg vrat je rastlo drevo, veje so se igrala s pihačnim vetrom. Naenkrat se je drevo zamajalo, in on se je prestrašil. Ozrl se je v drevo in zagledal je neko postavo med vejami. Bil je mladenič, njuna pogleda sta se srečala. Veje so se sibile, pokale so in mladenič vitke rasti, dolgih rujavih las in njene starosti je zdrsnil z drevesa ter obstal pred njim.

— Kdo ste? — je zavpil in zagrabil mladeniča za roko. Mladenič se mu je iztrgal, stopil nekoliko korakov in mu zaklical:

— Ne dotikajte se me!

On je stal tu s sekuro v roki in strmel v mladeniča. Njegov pogled je bil podoben njenemu, a koravno je mislil, da ga ne bode nikdar več srečal v življenju.

— Nisem tat, in če bi tudi bil, od vašega premoženja ne bi hotel vzeti niti krajcarja, vi morilec!

— Kako?

— Prvič sem splezal na to drevo pred štirimi leti, da bi videl njo. Videl sem jo, odgovoril in zapazil njeno boječnost. Potem sem jo večkrat splezal, gledal sem jo in pogovarjala sva se in nekoč mi je dala to-le.

In pokazal je pri tem jasno plavlas prevezan s črnim trakom.

— Dala mi ga je v znak, da je razven za vas mrtva za vse. Takrat sem bil še deček. O da bi bil starejši, morda jo bi bil rešil iz vaših rok. Morilec! Čul sem to na drevo, ko je govorila v zadnji uri; čutil sem, kako jo polagoma morite; pazil sem na vas, a dokazov nisem imel. Videl sem dobro, kako se je nekoč zgrudila, prepričan sem bil, da je bila to vaša krivda. Toliko časa ne bom počival, dokler sramotno ne poginete pod sekuro. Do tedaj se me ne bode iznebili; ljubil sem jo, in zato tudi ne poznam usmiljenja za vas.

Mladenič je bil pivolas, klobuk mu je veja potegnola, ko se je bil spustil z drevesa. Obrnil se je proti vratom. Med njima je bilo malo prostora, a mladenič se ga je prav daleč ognil. On pa je še vedno nepremično zrl za njim. Spremljal ga je z očmi, in ko je gledal njegovo glavo, se je namerkal potegnola proti njej svetla črta iz njegove roke. Sekira je razklala glavo, obticala je v njej, in mladenič je mrtev obežal pred njegovimi nogami.

Hitro je zakopal truplo pod drevsom, potem pa je delal celo noč. Posekal je vse grmovje okrog drevesa, poravnal tla, da je bilo vse gladko in čisto. Ko so drugi dan prišli delavci, je bilo vse v redu in brez vsakega sledu.

Sedaj ga je umor privezal na grozno hišo, kjer se je iznebil neveste in se odškodoval, ne da bi bil spravljal v nevarnost svoje življenje. Sedaj je živčel v njej čutil krvnikov roko na tilniku. Ni se upal prodati hiše ali jo zapustiti za dalj časa. Najel si je za potrebo moža in njegovo ženo ter živl v hiši v strahu in bojazni. Na vrtu si je dal postaviti nasproti drevesu utro, kamor je hodil sest in pazit, da je bilo drevo na varnem.

Tako so tekli letni časi, drevo je dobivalo drugo podobo in on je čutil, da se menjavata nevarnost in bojazen. Ko so poletji vzrastle nove mladike in zakrile uro z zelenjem, je videl v vrhu drevesa mladeniča, ki mu je pretil skozi celo poletje. Ko je v jeseni padalo listje z drevesa, je opazil, da nastajajo iz njega črke, ki govore o njegovem zločinu, ali pa se kopčijo v gomilo na mestu, kjer je bil zakopal mladeniča. Pozimi, ko je veter majal gole veje, so mu pretile resno, da je lahko vsakdo opazil, in ko so na pomlad pokali popkji, bili so krvavi. Tako je gledal z grozo celo leto, kako se je prikazoval mladenič v jasni podobi.

Med tem pa je rastlo njegovo premoženje; ljudje so govorili, da je z raznimi podjetji dvanajstkrat pomnožil dedščino svoje neveste.

Na mladeniča se je pozabilo v mestu. Slišal je, kdo je bil, in tudi, da so poizvedovali po njem. Ničesar se ni našlo, izginil je bil brez sledu.

Vrnila se je ravno desetletje noč umora in pokopa. To noč je razsajal grozen vihar; prišel je tuliti okrog polnoči. Strela je udarila v drevo ter ga razklala do korenine.

Ljudje so radovedno ogledovali in on je v strahu gledal iz ute, kako se gneto okrog podrtga drevesa in iščejo mesta kamor je šla strela. Ko so začeli prihajati v vedno večjem številu, je zaprl vrata in ni nikogar k sebi pustil.

Prišli so tudi tuji od daleč in hoteli videti razklano drevo. On jih je pustil na vrt. Hoteli so izkopati drevo in preiskati korenine in tla naokrog, a tega ni dovolil. Denarja so mu ponujali, njemu bogatini, pokazal jim je vrata in jih zaklenil za njimi.

Tuji so hoteli imeti drevo in podkupili so moža, ki je čuval ponoči hišo. Spustil jih je na vrt in kopali so okrog drevesa.

On pa je ležal v svoji sobi in trdno spal. Sanjal je o drevesu, o kopčilih. Prebudil se je in vstal. Stopil je k oknu. Zapazil je na vrtu luč, kopače, kup prsti, prišli so ravno ta hip do okostja. Prestrašeno so se vsi pripognili nad jamo. Prvega je slišal govoriti: "Lohanja je razklana"; drugega: "Glej no, tu so kosti" in tretjega: "Ostanki obleke!" Zopet se je oglašil: "Glejte zarjavelo sekira!"

Obsodili so ga, da je umoril mladeniča. Ljudje so govorili, da je zastupil svojo nevesto in sodniki so verjeli. Obsodili so ga. Denar ga ni mogel rešiti. In bil je obesen.

Jaz sem tisti, in bil sem pred sto leti obesen na gradu v tem mestu z obrazom proti zidu.

Goodchild je hotel zakricati in skočiti kvišku, a ognjen pogled starca ga je držal priklenjenega, da ni mogel dati od sebe nikakega glasu.

Ura v stolpu je udarila dve. Pri drugem udarcu je prisedel drug star mož in tudi ta ga je priklenil z ognjenim pogledom, da je moral Goodchild obema gledati naravnost v oči. Oba sta bilo popolnoma enaka, obadva sta ga ogovarila obenem, in obenem prenikala očustnice sta pripovedovala nadaljno povest:

— Raztelesili so me in zopet zložili kosti v okostje, ki zdaj visi na železni kljuki. Ljudje so govorili: "V nevestini sobi straši," strašilo je tam, a jaz sem bil tu. Bila sva tu, jaz in ona. Sedel sem na stolu kraj ognjišča; ona, zopet blede, pristopi k meni in me sprejo gleda. A sedaj ne govorim jaz, temveč samo ona, in beseda, katero mi ponavlja od polnoči do zore, je: "Živi!" In tadi mladenič je bil tam znanj na drevesu, katerega je podrla strela. Mladenič

Avstr. Slovensko

Ustanovljeno

Bol. Pod. Društvo.

16. januarja 1892.

Sedež: Frontenac, Kans.

GLAVNI ODBOR:

JOHN BEDENE, glavni predsednik.
MARTIN ORBAN, II. glavni predsednik.
LEO HROMEK, glavni tajnik.
BLASIUS MOREL, glavni blagajnik.
ALOIS SLATISCHAK, glavni zapisnikar.

NADZORNI ODBOR:

PONGRAC JURISCH, Mineral, Kans.
FRANK AUGUSTIN, Mineral, Kans.
FRANK STARCHIL, Frontenac, Kans.

GOSPODARSKI ODBOR:

FRANK MAUSER, Frontenac, Kans.
PETER WIRNSBERGER, Pittsburg, Kans.
CHARLES STARINA, Mulberry, Kans.

POROTNI ODBOR:

JOSEF SVATTO, Woodward, Iowa.
FRANK PREMKE, Cherokee, Kans.
FRANK SETINA, Yale, Kans.

pride in izgine od mesečnem svetu, ko se zaziblje veje na drevesu. Vedno je tu, gleda me in mi žuga; gologlav je in sekira je zapičena v njegovi glavi.

Tako se godi v sobi od polnoči do jutra celo leto, razun enega meseca. On sedi na drevesu; ona pa stopa vedno proti meni, a ne pride nikdar do mene; blede je, kakor bi stala v mesečini, če je prav ni. In ona govori od polnoči do zore vedno samo eno besedo: "Živi!"

Le v mesecu, ko sem bil obešen, je ni v sobi. Ni pa tako v moji stari ječi; jaz sem zopet v onih sobah, kjer sem preživel deset let strahu in groze. Ob eni popolnoči sem starec, kakor ste me videli, ko je udarila ena; ob dveh sem dva starea, ob treh trije, ob dvanajsti uri pa sem dvanajst stareev, vsak starec za enkratno pomnoženje moje premoženje. In mene vsakega izmed d

Smola ali kaj...

Damir Feigel.

... in bodite uverjeni, da za-
pušam s težkim srecem svojo pri-
jateljsko družbo, ki mi je bila toli-
kokrat v razvedrilo, še večkrat
pa v tolažbo. Slovo iz tega toli
hvalisanega mesteca bi mi napra-
vilo največje veselje, da bi ne bilo
vas. Kilometri in kilometri me bo-
do ločili od te družbe, toda moje
misli bodo prihajale večkrat v va-
šo sredo in se vzdostile, ako se
snidejo tu z majhnim spominom
na mojo osebo. Tej imenitni prija-
teljski družbi ključem pri svojem
slovesu: "Na veselo svidenje!"

Kol' kor kapljice, tolik' sto let...
Ubrane glasove je spremljalo ve-
selo žvenketanje polnih čaš in mo-
gočno pokanje šampanjskih ste-
klenic. Sledil je govor govoru, na-
pitičnica napitnice. Vsak se je hotel
posloviti v kratkih, a vse prej kot
jadrnatih besedah od priljublje-
nega prijatelja Ivana. Hvalili so
ga kot najboljšega pevca, a v res-
nici je zapel slavljence v vsem
svojem življenju samo eno pesem,
namreč "Ljubca moja, kaj si sti-
la", in še to po melodiji "Bog o-
hrani!", povzdignil jo je med naj-
boljše literate in pisatelje sloven-
skega naroda, akoravno je le oglas
v lokalnem časopisu, da je izgu-
bil zlato uro —ški ulici, pričal o
njegovem pisateljevanju in se ta
literarni poizkus se mu je pone-
srečil, ker se je spomnil kaj potem
zadnjega kroka, denarne suše in
rešilne zastavnice. Sploh je izve-
del Ivan pri svoji valet iz prija-
teljskih ust še za marsikatero svo-
jo prednost in čednost, o kateri
se mu niti sanjalo ni pred dvema
urama.

Se enkrat je moral vstati. Za-
hvalil se je za mile besede, obljui-
dal, da bo krepil svojo pisateljsko
žilo, na katero so ga komaj oni
opozorili, zagotovil družbi, naj ra-
čuna na njegov močni tenor ali
has pri prvi možni priliki in izja-
vil svoj trdni sklep, da se posveti
v svojem bodočem kraju z vso
vmeno sokolski telovadbi in da
ne bo prej miroval, dokler ne bo
zdel vsaj obeh rok.

Rokotiski, presrečni pozdravi in
živahne valetje je bilo konec.
Ne dolgo potem sta sedela Ivan
in Žitko v kavarni, zatopljeni v
živahen pogovor. Vsi drugi so se
razkropili, le zadnji, Žitko, je še
ostal, da spremi tri ure pozneje
odhajajočega prijatelja k zjutraj-
nemu vlaku.

— Zelo nelaskavo si je izražal
pri valetu o našem mestecu, — je
začel Žitko nekoliko užaljen.
— Res je sicer, da sem bil odsoten ce-
lih šest mesecev in da ne morem
poznati pravega vira tvoje anti-
patije, toda opozoriti te hočem le
na neovrgljiva dejstva: lega te-
ga kraja je krasna, podnebje mi-
lo, vreme — kako naj se izrazim
— mehko...

— Da se vdiraš po najmanj-
šem dežju do kolen v blato.
— ... krasna okolica s svojimi
prijaznimi vasicami, — je nadalje-
val Žitko, ne oziraje se na prija-
teljev ugovor.

— Tebi gotovo še ni znano, da
so prišle v eni teh tvojih prijaznih
vasic jeklene pesti kmetijskih fan-
tov v ne baš prijazno dotiko z
mojimi rebri, ker sem hotel ubla-
žiti s potolažljivimi besedami te-
pečko, ki se je vzela med njimi.
Kaj ne, prijazne vasice!

— Mesto sami ti nudi animira-
ne domače zabave posebno v pred-
pustnem času.

— Gotovo, gotovo, — se je vme-
šal Ivan, — ako je zabava v tvo-
jih očeh tudi to, da se moraš trudi-
ti noč in dan v pripravljanih od-
seku, pri raznih eno-, dvo- in
trojejkah, kjer poljubuješ v
svoji Romeovih ulogi kako staro, a
izkušeno igralko, da moraš v slu-
čaju deficita kakšne veselice pri-
manjkljaj dolžan ostati, pri vsa-
kem plesu pa žrtvovati slovenske-
mu narodu par litrov potu, roka-
vice, ovrtnike itd.

— Ha, ha, in vendar si bil naj-
brže vedno prvi na plesišču. Da
nadajujem: ker je mesta majh-
no, se lahko smatramo kot veli-
ka družba, kjer te vsak pozna,
kjer vsakega poznaš.

— Resnica, ki ti jo lahko potrdi
moj klobočar, ki sem ga moral
počasiti radi stokratnega odkri-
vanja na dan vsak drugi mesec s
svojim obliskom in zopet sem mor-
al zabeležiti nepotrebne izdatke
v svoji mesečni bilanci. Toda to
so le malenkosti. Sedaj te pa ho-
čem seznaniti z najmarkantnejši-
mi svojimi spomini! — Ivan si je
zapalil smotko, zrl nekoliko časa
pred se, kakor da bi se orientiral

v kaosu svojih ne baš prijetnih
spominov in začel:

— Nedavno tega se je klatil ves
božji dan nek dunajski fotograf
po ulicah s svojim aparatom, da
napravi par novih razglednic in
teden dni pozneje? Da bi bil tedaj
imel fotografa pri sebi, se bi mu
bila slaba godila! Slučajno sem
namreč kupoval razglednice za
svojo Fancio. Priporočale so se mi
najnovejše, izbiral sem in — vrag!
Prva slika: Zastavnica in jaz, ime-
nitno kakor še nikdar zadet, sem
jo zapuščal in prešteval dobljene
kronice. Druga slika je pa pred-
stavljala tobakarno, na vratih
brhko prodajalko, ki sem ji mi-
mogrede stisnil roko prav tačas,
ko je izprožil nepoklicani pritepe-
nec svoj aparat. Ne moreš si mi-
sliti mojega stališča! Nakupiti
vseh pet tisoč razglednic? Brrr!
Vdal sem se usodi. Sedaj pa pride
krona vsemu!

Stresel se je Ivan po vsem živo-
tu, zabrusil smotko v kot, izpil
polno čašo vode, česar ni storil
mogoče že pet let in s strahom v
očeh je opazoval Žitko te simpto-
me ljutega notranjega viharja.
V srec se mu je zasmilil prijatelj,
ki je zagrabil drugo kupico ter
požiral bilijone in bilijone vodnih
bacilov.

— Govori, Ivan, ne pusti me
mreti strašne negotovosti!
— Zaročil si me!
— S Fancio?
— Ne!
— Koliko tisočakov?
— Za vsako leto tisočakov, to je
39 tisoč, vrhu take dote še gospo-
dično, ki kaže skilec pod precej-
šajim mahom svoje umetno zobo-
vje sredi velikanske zaloge rižo-
ve moke in ameriškega rdečja
v ličnih predalih ali v obraznih
gubah.

— Čestitam, čestitam k taki sre-
či, — in Žitko mu je ponujal čez
mizo svojo desnico, ki jo je pa mo-
ral koj odmakniti, videč nevarno
gesto svojega prijatelja, — toda
svetujem ti, da odložiš vsaj za e-
najst let svojo poroko, ker potem
dobiš celih petdeset tisočakov. Ali
bi bil mogoče tako prijazen, bo-
doči Rothschild, in mi posodiš na
ta račun par stotakov?

— Ne norčuje se, Žitko! Poslu-
šaj in pomiluj me! Bil je plesni
venček. Fancia je sedela tik go-
spice Evaljije, ki jo prej še po-
znal nisem, kvečjemu kot bogato,
vedno in vedno sedečo plesalko.
Pri valčku sem se poklonil Fancii.
Evaljija, njena sosedica, je gledala
križem, skočila mi v naročje in
plesati sem moral z njo. Videl sem
le sredi ljubki nasmeh Fancie in de-
vetindeset tisoč sem vlačil o-
koli. Pri polki isto. Pri mazurki
sem se po priklonil Evaljiji, češ,
zdaj pride enkrat Fancia na vrsto.
Nič, nič, zopet sem jo imel, zarde-
vala je v mojih rokah, garde-da-
me so stikale glave vkup, prija-
telji so mi po končanem plesu če-
stitali k bogastvu — Fancia je pa
sedela in zaman čakala name.

Mislila je, da jo ignoriram, začel-
la jo je boleti glava, vstala je in
zapustila dvorano, med tem, ko
sem jaz s kak Evaljijo po parke-
tiranem podu. Same jeze sem ji
dvakrat stopil na kurje oko, veli-
ka bolečina ji je privabile solze
v oko, toda oko samo je kljub te-
mu veselo, zadovoljno in hvaležno
zrla vame. Vse me je ježilo, vse
me je gledalo, gospo kontrolorje-
va je rekla kar na glas, ko sem
šel mimo nje, svoji sosed: "Po-
kvarjeni svet! Denar, denar, ne
pa ljubezen. S Fancio se je že
skregal. In kako ga je ljubila!"

Prespal sem svojo jezo in drugi
dan sem dobil od Evaljije pismo-
vabilo k večerji. Imel sem hude-
ga mačka in česa ne stori človek
vsega v mačku. Šel sem Soba,
klavir, pri njem Evaljija. Igrala
je odlomek iz Mozartovega "Don
Juana" in vedno govorilo vmes:
"Ah, Mozarta sem že ljubila kot
otrok!"

Igrala je res izborno. Nič ču-
dnega, saj bi še jaz postal gotovo
virtuoz, če bi trpinčil tipke po
pet ali šest ur na dan in to naj-
manj trideset let.

Ker pa večerja še ni bila pri-
pravljena in ker je bilo gradivo
za pametni razgovor ravno pri ro-
kah, sva se začela pomenkovati o
glasbi in o glasbenikih. Glavno be-
sedo sem imel seveda jaz. Navdu-
ševal sem jo za Beethonove val-
čke, opozarjal jo na krasno har-
monijo Bachovih mazurk, pripo-
ročal ji Paganinijeve poskočne
polke in skoraj solzil sem se, ko
sem ji pripovedoval o Mozartovi
smrti nevarnosti, kako je namreč
igral le po zadnji struni, kako ga
je spremljal volk, dokler ni počila
goslim zadnja struna, logarju pu-
ška, volku sree, na vzhodu pa ju-
tranka zarja. Vrh tega bi še jaz
počil kmalu v smeh, ko sem videl
njene "otroško" naivne poglede.

— Lepo spričevalo ubožnosti si
si dal. Saj vendar nekaj razu-
meš na glashenem polju! Zakaj
pa nisi omenil še Palestinovih
čardafsev?

— V začetku sem se le šalil, ker
se pa ni hotela smejeti Evaljija
mojemu ponesrečenemu dovtipu
misleč, da res nimam pojma o teh
stvarih, sem šel vedno dalje, do-
kler nisem povzdignil Mozarta do
Aškerčevega "Godeca".

Da bi prišla večerja tačas na
mizo, bi bil rad žrtvoval pet Eval-
jinih tisočakov, ker je začel kru-
liti moj želodec najlepšo Betho-
novu sonato. Toda ne! Evaljija je
govorila najraje o ljubezni, za ka-
tero sem se tudi jaz navduševal,
saj mi je vedno plavala le Fancia
pred očmi. Ko pa je ona povešala
sramežljivo oči in mogoče čakala,
da prišedem na kolenih njenim de-
vetindeset tisočakov ljube-
zen in zvestobo, sem se koj iztrez-
nil in ji pripovedoval, oziraje se
na bližajočo se večerjo, o rimskih
pojedinah, o Luculu, Neronu in
kaj meni, da je rekla? Rimljani
so mi antipatični, ker je moralo
umreti toliko tisoč slavčkov, da je
par požeruhov okusilo slast ne-
beških jezikov teh krilatih pevcev
prve ljubezni. In prišla je zopet
točka o — ljubezni.

Čakaj, sem si mislil, sedaj me
pa ne spraviš več na to polje! Z
vso vmeno sem bičal nesramno
postopanje turške vlade napram
sosedom. "Meni ugajajo Turki,
ker imajo polumesec v svojem gr-
bu. Kdor pa ljubi slavčke in luno
in naj je tudi samo polovica lune,
ni nesramen, pač pa dovezeta za
najbližji čut na svetu, za ljube-
zen." Trumf!

Večerja je bila moj rešitelj. Ve-
čerja pa — ah — najbrže je izda-
la moja gospodinja moja najljub-
ša jela Evaljini skrbni mamici.

Drugi dan se je že govorilo po
mestu o moji zaroki, tretji dan se
je divila moja gospodinja mojemu
namenu, četrti dan sem hitel v u-
redništvo tukajšnjega lista, da ni
priobčila prihodnja številka moje
"zaroke". Vzel sem dopust in izgi-
nil za teden dni iz tega ljubeznji-
vega kraja. Še nikdar nisem pla-
čal toliko za eno samo večerjo. Fa-
nica je želela v svojem zadnjem
pismu častitemu gospodu Ivanu,
ki je meni, srečo k njegovi zaroki,
pripovedala si vsako dopisovanje,
da ne bi mogoče dvomila prej ali
šel bogata zaročenka o njegovi
zvestobi in ljubezni. Ironija je
bila ostrva, jaz pa popolnoma ne-
dolžen. Pojasnil sem ji vso za-
dvo, toda govorica je zmagala.
Prosil sem za premostitev in ga
človeka, ki bi se bil bolj razvese-
li dekreta kakor sem se ga jaz.
Čas hiti! Plačam, natakaj!

— Smola ali kaj... — je mr-
mljal Žitko pred se in kmalu sta
zapustila prijatelja kavarno.

STOLP ZA AVIATIKE.

Prvi stolp za aviatike zgradijo
blizu Calaisa, na mestu, kjer se je
meseca julija pred dvema leti dvi-
gnil v zrak Bleriot, da preleti Ca-
nal la Manche. S postavljanjem
temeljnih zidov stolpa so že priče-
na vežbališča "Les Baraques".
Stolp bo visok 150 metrov in bo
imel v premeru pet metrov. Stolp
bo služil v to, da bo signalni stolp
za aviatike, ki bodo leteli preko
kanala. Ta stolp bo videti iz veli-
ke daljave z višine 600 metrov.

ZADNJE ČREDE BIZONOV.

Bodočnost ameriškega bizo-
na je, kakor se poroča v časopisu
"Nature", sedaj končno takore-
koč zavarovana. V Združenih dr-
žavah so tri črede bizonov, ena v
Yellowstone parku s 95 glavami,
druga v Wichiti s 19 glavami in
tretja v Montani s 47 repi. Tre-
tja čreda, ki obstaja šele iz pra-
meroma kratkega časa, ima naj-
več upanja, zavarovati bizona
pred izumrtjem, ker je vsled veli-
kega raztega ozemlja, na katerem
je naseljena, zaščitena proti škod-
ljivim vplivom. Čreda v Yellow-
stone parku se lagje izrodi ali iz-
prevrže, ker ji je na razpoložanje
samo primeroma majhno površje.
Čredi v Wichiti in Montani sta v
ugodnejšem položaju. Skupno se
je nahajalo dne 1. maja v Ameriki
1633 bizonov pod nadzorstvom,
nasproti 1592 leta 1908 in 1010
leta 1903. Opaziti je torej znaten
napredek. Od 1663 jih živi 1007
v Združenih državah, ostalih 626
v Canadi. Leta 1903, je imela Ca-
nada samo 41 bizonov, ki so se po-
tem po prepeljavi ene črede po-
množili. Število divjih bizonov
znaša okoli 475; od teh se nahaja
25 v Yellowstone parku, ostali so
v Canadi. Skupno število pravih
bizonov v Severni Ameriki znaša
2108 proti 1917 leta 1908.

Vstanovniki društva sv. Jožefa št. 57 K. S. K. J. v Brooklynu.

Generalica.

Spisala Ada Kristanova.

"Mladost — norost", to je bi-
la tudi moje mladosti krepost.
Za običaje, za etiketna vpraša-
nja, ali bolje rečeno, za predpi-
sane smešnosti in laži, kakor tu-
di za prepoved naravnega obna-
šanja — kar je menda vse po-
trebno med "korektnimi" ljud-
mi — sem se brigala ravno toli-
ko, kolikor je bilo treba za spo-
znanje, da mi v večini slučajev
ravno nasprotno veliko bolj uga-
ja. Ta nevarna lastnost je dala
tudi povod, da sem se seznanila
z generalico, o kateri vam hočem
pripovedovati.

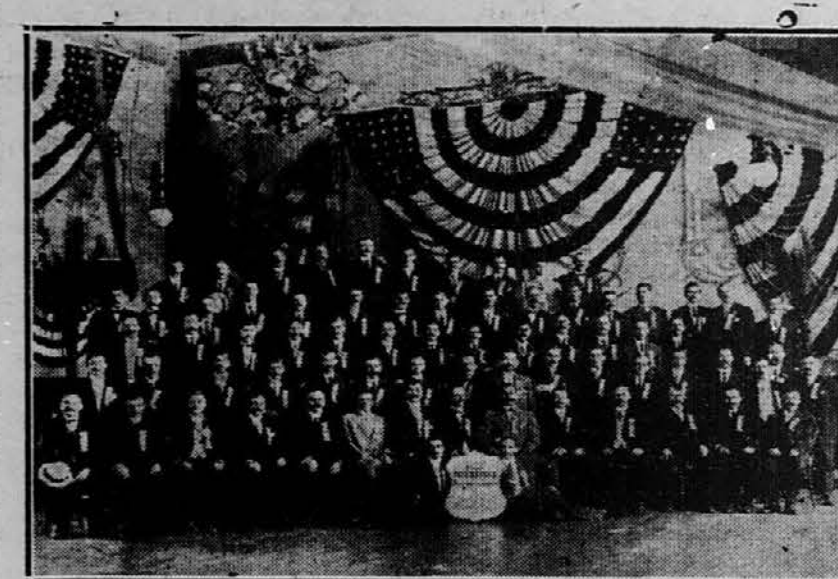
Krasno majsko jutro me je ne-
koč zateklo na kraju, kamor sem
zahajala malokdaj — namreč na
pokopališču. Nisem ravno ljubila
grobov. A noč poprej me je v sa-
njah moja z osemnajstimi leti u-
mrila sestra tako mило prosila, naj
ji prinesem svetle, da sem bila
na svetlem jutru še zelo ginjena.
Šla sem torej, kupila sem šmar-
nice in vijolice ter sem jih odnesla
na njen grob — pač čuteča, da s
tem ne storim dobrote njej,
temveč sama sebi.

Dragi moji, ali ste že bili maj-
skega jutra, kadar je vse blešče-
lo in trepetalo v zraku, na poko-
pališču? Ne! Tedaj morate sto-
riti, kar ste zamudili, da izveste,
kaj vse pride čez prag vaše duše,
ako le držite pot do nje odprto.
Storite to, zakaj meni se sedaj
mudi, da vam povem kaj dru-
gega.

Zamišljena sem prišla do gro-
ba svoje sestre. Mehanično sem
razvezala niti na šopkih. "Ko
vas je vrtnar gojil in varoval, ste
bile že obsojene na smrt. Ako vas
ne bi bila ravno jaz kupila, umr-
le bi menda na toplih prsih kra-
sotice; — umrile tu na njenem
grobu — bila je ljubezniva in
polna hrepenenja po sreči in po
življenju, ko je prišel blagi an-
gel smrti, da jo reši vseh prevar
in razočaranj." V takih mislih
karzala sem evetličice po vsem
grobu in nakrat so me pogledale
male vijolice bolestno preseneče-
ne: "To je bil torej smisel vse
skrbne vzgoje?" Šmarnice pa so
ponosno molčale, kakor da bi bi-
le od nekdanj vedele, kaj jih čaka.

Pogledala sem oboje brezmočno:
"Mar vam morem pomagati? Saj
sama —" Tukaj pa so krenile
moje misli na drugo pot; videla
sem sebe in svojo notranjo zapu-
ščenost — bilo mi je, da bi se
vrgla na grob: "Vzemim me k sebi
— glej, nimam človeka, ki bi mi
odprla to sree, polno viharjev in
kompromisa; tebi je bolje v tvoji
tih jami, kajti neljubeznivost
ljudi je neznanost!" Strmelam
na grob in v duhu sem jasno vi-
dela njen pokojni obraz, prav
tak, kakoršen je bil na smrtni po-
stelji. Tedaj me je naenkrat pre-
strašilo vprašanje, kako-li izgle-
da sedaj, po petih letih... Uh —
to ni bilo nič za mojih sedemnajst
let! Mraz me je stresel, obrnila
sem se ter se napotila po ovinkih
proti izhodu. Pomlad — sveža,
ključa spomlad me je pozdrav-
ljala z vseh, tudi najskromnejših
grobov. Razumela sem srečo o-
znanjujoči pozdrav in moje, rav-
no še na smrt žalostno sree je po-
leto življenju in bodočnosti na-
proti.

V tem sem zagledala staro "ge-
neralico", ki je polagala sveže
evetlice na grobnico, okrašeno z
divnim spomenikom. Ze večkrat
sem opazovala gospo na Kralje-
vem hribu, blizu mesta. Kdorkoli
se je poleti vspal na majhni hrib,
je popoldne lahko srečal genera-
lico ter je od gostilničarke ali od

Podporno društvo sv. Jožefa št. 57 K. S. K. J. v Brooklynu ob pri-
liki desetletnice.

drugih ljudi lahko slišal njeno
zgodovino, ako je ni že poznal.

Generalica je bila visokega, su-
hega stasa, in če je prihajala v
svoji široki, staromodni obleki z
bogatinimi obšivi, nabranimi v va-
lovite gube, in s širokim klobu-
kom na razmerno mali glavi, ki
se je nestalno gugala na tankem
vratu, so tuji gledali za njo z ve-
likimi vprašujočimi očmi, doma-
čini pa so pravili: "Ubožica!"
Njen mož, ki je šel kot polkovnik
na vojno in zaradi svojih taktič-
nih sposobnosti v kratkem postal
general, se ni več vrnil. Zvedela
je za njegovo smrt iz časopisa, ne
da bi jo bil kdo na to pripravil,
od tistega časa nekaj v njeni
glavi ni v redu. Dobrodušna no-
rica je. Vsako popoldne hodi na
njegov grob, ter ga okrajuje s
svežimi evetlicami, popoldne pa
se vozi pod Kraljev hrib in po-
tem hodi poč na grič. Tako pri-
poveduje radovoljno domačini,
tuji pa majoje pomilovalno z
glavami.

Norica hodi mimo vseh, ne da
bi jih gledala. Njen pogled je ved-
no uprt v nedoločno daljavo, ali
pa zre sedaj v tla in sedaj zopet
mimo ljudi, ali njim čez glave v
daljavo. Nikdar nisem opazila, da
bi bila s komurkoli govorila. Ka-
rarsala pride na vrh, sede za mizo,
pije kavo in plete nogavice. Vča-
silih pa kar naenkrat odloži plete-
lo in se poda na ravni vrhove
griča, kjer je mala kapelica. Tam
stoji pred kapelico in gleda dol-
go na širo planjavo. Kdorkoli
sem jo našla tako zamišljena, sem
se vselej vprašala, če je res tako
blazna, kakor pravijo, in z vso ra-
dovednostjo mojih sedemnajstih
let sem razmišljala: Na koga se-
daj neki misli? Gotovo na mrtve-
vrgla na grob: "Vzemim me k sebi
— glej, nimam človeka, ki bi mi
odprla to sree, polno viharjev in
kompromisa; tebi je bolje v tvoji
tih jami, kajti neljubeznivost
ljudi je neznanost!" Strmelam
na grob in v duhu sem jasno vi-
dela njen pokojni obraz, prav
tak, kakoršen je bil na smrtni po-
stelji. Tedaj me je naenkrat pre-
strašilo vprašanje, kako-li izgle-
da sedaj, po petih letih... Uh —
to ni bilo nič za mojih sedemnajst
let! Mraz me je stresel, obrnila
sem se ter se napotila po ovinkih
proti izhodu. Pomlad — sveža,
ključa spomlad me je pozdrav-
ljala z vseh, tudi najskromnejših
grobov. Razumela sem srečo o-
znanjujoči pozdrav in moje, rav-
no še na smrt žalostno sree je po-
leto življenju in bodočnosti na-
proti.

Sedaj sem jo lahko opazovala
pri njenem najljubšem opravku.
Z zanimanjem sem se približala
grobni, ki je bila prav kraj po-
ta, kjer sem šla — počasi, kakor
da bi hotela iti malomarno mimo.
"Tukaj torej leži pokopana nje-
na sreča", si mislim ter se pri so-
sedni grobnici ustavim, kakor da
bi tam nekaj ogledovala. Genera-
lica v železni ograji pa se itak ni
zmenila za-me, ker je imela do-
volj opraviti s svojimi rožami. U-
rejevala jih je, potem je pregle-
dala svoje delo, tupatam še kaj
popravila, stala je zopet tiho in
strmelala pred-se, segla je v žep in
je potem gledala po tleh, kakor
da bi kaj iskala. Zagledala sem
malo rutico na tleh, tik omrežja,
priskočila sem in ji dala robc s

Sedanji odbor društva sv. Jožefa št. 57 K. S. K. J. v Brooklynu.

me je nekdanj srečala: premišlje-
vaje me je pogledala. In zopet so
ji zazarele oči in bolj in bolj ji je
oživiljo lica.

"Odkod prihajaš, dete moje?"
"Poznam vas že davno", sem
odgovorila.

"Ali želiš česa?"
"Da", sem odkritosrečno de-
jala, zaupno položivši prste na nje-
no roko. "Rada bi vedela, kaj ste
ravnokar premišljevali; prosim
vas, povejte mi..." in ker je ne-
ma strmelala vame, sem pokazala
z roko na ravan — "ravno sedaj,
ko ste gledali tja dol."

Pogledala je preko doline —
zasledovala sem njen pogled —
gledala je tja, kjer je v megleni
daljavi se planjava spajala s ho-
rizontom, tja, kjer je vse nejasno
izginjevalo v sivi megli. In zdajci
se je molčljiva generalica razgo-
vorila in lahna rdečica se je raz-
šila po njenih velih licih.

"Otrok moj — sedaj ni še ni-
česar videti; a prišli bodo... od
daleč se zabliščijo orožje in zasve-
tijo čelade — vse polno... vse
polno... tedaj pride tudi on —
in godba jih bode spremljala —"
in naenkrat me je pogledala ka-
kor iz nedosežne višave — "a te-
ga pač ne razumeš."

"O, vem, vem, da pride", sem
pohitela; obmolknila sem za čas
in potem polagoma vprašala:
"Kaj ne, da ste bili zelo srečni
in prekrasno je bilo, ko je bil se
doma?"

Zablščalo je v njenih očeh ka-
kor iskra, ki se užge in ugasne.
Pokimala je nekolikokrat, a rekla
ni ničesar. Potem je zrla na
svoje vele roke, pa je dejala:

"Sedaj sem stara — zelo sta-
ra..." in slišala sem pritajeno
ihitenje v njenem glasu — "sre-
ča me je prevarila."

Srepa me je pogledala: "Tudi
ti? Ti iščeš in bi rada našla sre-
čo?"

"Kajpada", sem odgovorila,
"upam, da jo najdem nekoč."

Majala je odločno z glavo:
"Nikar, nikar! Čakaj, povem ti,
kako je to!" Z vajnim pogledom
mi je položila desnico na ramo.

"Sreča" — je patetično začela
— "te ponese visoko, visoko..."
— pogledala je v modro višavo,
počasi, teatralično povzdignivši
roke — "dviga te višje in višje,
dokler ne dospes na nedogledni
vrhove — — —" spustila je roke —
"in nikdar več se ne dvig-
neš... Ne išči sreče — ne išči!"

Nemo se je zagledala v ne-
skončnost, kinajoča po svoji na-
vadi. Tako sva stali nekaj časa
molče. Potem me je presunljivo
pogledala, kakor bi mi hotela s
svojim pogledom iztisniti nekaj
iz duše, in čutila sem, da je uga-
nila; kaj se godi v meni.

"Pa vem, pa vem —" je rekla
pečasno in zavestno, "zaman sem
te svarila. Izkušnjam ne verjame-
te; — tudi ti boš hotela sama iz-
kusiti."

Razmišljeno se smehljuje se je
poslovila in počasi je odšla.

KOLIKO IMA DOLGA MESTO
LONDON?

Dolg mesta Londona znaša
£111,043,088, to je približno dve
milijardi in 775 tisoč frankov.
Toda pretežni del tega dolga, to
je £58,000,000 je investiran v pod-
jetjih, ki donosajo zadostnih do-
hodkov, da se plačujejo obresti
tega dolga. Tako je investiran v
londonskih vodovodih £40,000,000
električni razsvetljavi £5,000,000
in v delavskih hišah £3,500,000.
Dejanski se zniža mestni dolg, ka-
terejga obresti se pokrivajo z do-
kladami, na £53,691,039.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI IN
NAJČISTEJSI DNEVNIK

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

Za Zedinjene države Severne Amerike.

Sedež: Forest City, Pa.

Izkarporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pensilvaniji.

ODBORNIKI:

Predsednik: MARTIN GERMAN, Box 622, Forest City, Pa.
Podpredsednik: JOSEF PETERNEL, Box 35 Willock, Pa.
I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: STEFAN ZABRIG, Box 508, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.

NADZORNIKI:

Predsednik nadzornega odbora: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
I. nadzornik: IGON PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
II. nadzornik: FRANK SUNK, 50 Mill St., Luzerne, Pa.
III. nadzornik: ALOJZ TAVCAR, 299 Cor. N. - 3rd St., Rock Springs, Wyo.

POROTNI IN PRIZIVNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: PAUL OBREGAR, R. R. No. 1, Weir City, Kans.
I. porotnik: MARTIN OBERZAN, Box 51, Mineral, Kans.
II. porotnik: ANDRIJ SLAK, 7713 Insler St., Cleveland, Ohio.

VRHOVNI ZADRŽNIK:

Dr. J. M. BELIŠKAR, 6127 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku IVAN TELBAN, P. O. Box 707 v Forest City, Pa.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

ASESMENT,

kateri je za plačati meseca julija.

I. razred, moški oddelek, ki so zavarovani za \$500 plačajo po \$1.25, kateri so zavarovani za \$250 plačajo po \$1.00.

II. razred, ženski oddelek, članice, katere so zavarovane za \$500 plačajo po 40 centov, katere so zavarovane za \$250, plačajo po 20 centov.

III. razred, otroški oddelek, vsak član plača po 10 centov.

Naznani umrlih članov.

Cert. št. 4895 Frank Caizar, star 77 let, član postaje št. 31 v Calumet, Mich. dne 31. marca 1911. vzrok smrti: Feobesit skil.

Cert. št. 5513 Frank Omerzu, član postaje št. 44 v Franklin, Kans. dne 18. aprila 1911. vzrok smrti: obžgan.

Cert. št. 4555 Blaž Kasič, član postaje št. 44 v Franklin, Kans. dne 1. maja 1911 vzrok smrti: umorjen.

Cert. št. 5433 Frank Span, član postaje št. 8 v Johnstown, Pa. dne 22. maja 1911 vzrok smrti: utonil.

Cert. št. 1220 Frank Logar, član postaje št. 18 v Fleming, Kans. dne 18. maja 1911 vzrok smrti: ponesrečen.

Cert. št. 3474 Frank Guzelj, član postaje št. 48 v Cuddy, Pa. dne 22. maja 1911 vzrok smrti: ubit od strele.

Cert. št. 5354 Ignac Marčun, član postaje št. 69 v Madrid, Ia. dne 15. maja 1911, vzrok smrti: ponesrečen.

II. razred: Ženski oddelek

Cert. št. 326 Marija Grile, članica postaje št. 4 v Luzerne, Pa. dne 26. maja 1911, vzrok smrti: pneumonia.

Pristopili članje.

Novo ustanovljena postaja št. 72 v Hostetter, Pa.:
Frank Segala, roj. 3. nov. 1879.
John Faličič, roj. 20. jun. 1892.
Ant. Slabšek, roj. 6. dec. 1884.
John Resnik, roj. 9. maja 1889.
Loer. Maršič, roj. 10. avg. 1886.
Ant. Vrhovšek, roj. 22. maj. 1886.
Alojz Keše, roj. 20. julija 1886.
Frank Kerin, roj. 4. okt. 1881.
Alojz Pleše, roj. 13. julija 1889.
Vineenc Valez, roj. 22. jun. 1867.
Novoustanovljeno žensko društvo v East Helena, Montana:
Mary Richler, roj. 24. jun. 1885.
Mary Cvar, roj. 10. junija 1875.
Karolina Sašek, roj. 20. okt. 1892.
Ana Boje, roj. 10. julija 1869.
Franciška Kovach, roj. 9. mar. 76.
Josefina Pinauer, roj. 21. okt. 78.
Katica Majerle, roj. 8. avg. 1884.
Ana Sašek, roj. 20. junija 1884.
Ivana Andolšek, roj. 21. nov. 72.
Franciška Jeraj, roj. 14. dec. 85.

KOVINA, KI RAZŠIRJA MRZLOTO.

"Petrogradski Herold" poroča, da se je odkrila v hrubovji Naman-gani nova tvarina, katere lastnosti so še bolj čudežne, nego one radija.

Leta 1906. je našel tem neki rudar nepoznano kovino temnorjave barve in velike teže. Vzel je gotovo količino s seboj v Moskvo, kjer je skušal ustanoviti družbo za izkoriščanje dotičnih kovinskih zakladov. Načrt pa ni vspel. Tvarino je dal preizkusiti v kemičnem laboratoriju. Komaj so jo postavili v dotiko z neko kislino, je kovina začela razširjati neznanski mraz. Steklenica, v kateri se je nahajala tvarina, se je zdrolila na koga. Poizkuse so ponovili v

steklenih, porcelanastih in železnih posodah. Učinek je bil vedno isti. Posoda se je razdrobila na kose in tvarina je razširjala neznanski mraz ter se spremenila v prah kakor hitro je prišla v dotiko z dotično kislino. Kemiki so na to napravili poizkus z velikim kosom granita: tvarina se je izpremenila v prah — brez detonacije in brez razvoja plinov. V dotiki z alkalijem je posoda izgubila 20 odstotkov svoje teže. Kemiki in najditelj so vzeli na to večjo množino te kovine in nadaljujejo poizkuse v inozemstvu. "Herold" zatrjuje, da smo na pragu novega senzacionalnega odkritja, sličnega radiju.

Za vsebino tujih oglasov ni odgovorno ne upravnništvo, ne uredništvo.

Maroko.

Zadnji dogodki v Maroku, kamor pošilja Francija in Španija in v zadnjem času tudi Nemčija svoje čete, se postružajo tako, da se že oglašajo drugo države s svojimi svarili in protesti. Diplomacija postaja nervozna in javnost se bo morala s to deželo in s spletkarjami kapitalističnih držav, iščočih tam svoje profite, še veliko baviti. Našim čitateljem bo gotovo všeč, če jim podamo nekoliko podatkov o tej zanimivi deželi.

Maroko leži v skrajnem severozapadnem kotu Afrike. Na severu obdaja njegove bregove Sredozemno morje z gibraltarsko ožino, na zapadu pa atlantski ocean. Na vzhodu meji z Alžirijo, na jugu pa nima strogo določenih mej, ampak prehaja v veliko saharisko puščavo. Dežela meri približno 812.300 kvadratnih kilometrov, toda samo dobro polovica je podložna sultanu. Ta kraj, ki se imenuje Beled in Mazgen, sestoji iz nekdanjega kraljestva Feza s Tangerjem in Tahanom, iz pravega kraljestva Maroka, nadalje iz kraja Sus ob obali južno od rta Ghiz, iz oaz Taflet in Figit ter iz deželice Ujda na severnem vzhodu.

Vse tiste kraje, v katerih nima sultan nobene prave oblasti, kjer prebivalci ne plačujejo davkov in ne dajejo vojakov in ki se le od slučajja do slučajja pokoravajo vojaškim ekspedicijam, imenujejo Beled es Siba. Semkaj spada zlasti kraj El Rif ob sredozemskem morju, ki je bil že v zadnji španski maročanski vojni največ imenovan in sega od Melile do Tetvana, nadalje kraji okrog atlaske gorovja, na jugu veliko ozemlje, čigar središče je Sot Tigri, Tidi-kelt, Tvat, Gurara in druge oaze v Sahari priznavajo sultanu k večjemu duhovno oblast.

Maroko je nad vsem pomembno radi svojega gorovja. V sredozemskem morju ima 425 kilometrov, ob gibraltarski ožini 60, ob atlantskem oceanu pa 1200 do 1300 kilometrov, skupaj torej okrog 1750 kilometrov obale. Severno obrežje je skoro vse skozi strmo, v gibraltarski ožini je samo tangersko pristanišče nekaj vredno. Atlantska obala pa je nizka. Tukaj prihajajo kot pristanišča v postev El Araš in Rabat, ki sta pravzaprav le ustja rek, ostali pristani so odprti in večnoma nezavarovani. V atlantskem oceanu nima Maroko nobenih otokov, v sredozemskem jih ima nekoliko, ki pa so pravzaprav le gole skale kakor Islas Chafarinas, Alhucemas, Velz de la Gomer, Peregit. Ob severni obali se vleče 60 kilometrov široko hribovje, z Beni Hasanom 2010 metrov, kateremu se na jugu priključujejo drugi grebeni do mogočnega Velikega Atlasa, ki se vleče od rta Ghir severovzhodno do alžirske meje. Posamezni vrhovi dosega do 4000 metrov, mesta je gorovje samo 30 kilometrov široko in ima v višavi 1100 do 1500 metrov prehode. Južno se razteza skoro paralelno 2000 metrov AntiAtlas. Odtod dalje pa se širi gola puščava. Zapadni del med Atlasom in atlantskim oceanom je rodovit.

Bogastvo dežele tvorijo rude. Zemlja ima bakra, železa, srebra, v vodah se najde zlato, nadalje se dobiva antimon, svince, žveplo, sol in salpeter. V Rifu je dovolj gorskih kristalov in ametistov. Naravno je, da ta bogastva mikajo kapitaliste.

Reke imajo v gotovih deževnih časih dovolj vode, toda večših se popolnoma posuše. Čimbolj se približujejo morju, tem manjše so in dovajajo morju vsako sekundo komaj po 225 kubičnih metrov vode. Ustja so peščena, celo največja reka Sebu ni za brodove. Dolgi, v gornjem toku zelo široki Vadi doseže celo v časih, ko se taja sneg, le malokdaj morje. V atlantski ocean se izliva se Begrah, nadalje Umer Rehja, ki ima veliko rib, potem Tentift in Sus, v sredozemsko morje pa Mulja. Rečice Vadis Taflet, Gir in Savra se izgubljajo v slanih jezerih maročanske Sahare.

Izmed jezer je omeniti le Laguna Pucato Nuevo ob sredozemski in Merdja Ras e Dura ob atlantski obali. Po deželi je več jezer, podobnih našemu cerkniškemu, ki se v gotovih časih spreminjajo v travnike.

Podnebje je ob morju ugodno in stalno, v notranji deželi, zlasti v gorskih krajih pa zelo izpremenljivo. Veših vlada neznosna vročina, večših pa dežanje — brez prenehanja. Najvišje gore pokrija večni sneg. Južno od Atlasa je

podnebje vroče in suho. Le včasih prihaja nagel dež s hudimi nevihtami.

Natančno število prebivalcev ni dognano. Ob popolnoma neurjenih državnih razmerah je to nemogoče. Pred desetimi leti so enili vse prebivalstvo na šest in pol drugi na osem, tretji zopet na dvanajst milijonov. Domačini so Berberi, ki se dele na Amazirge, Seluje in Kabile. Njih cenijo na 3.750.000 prebivalcev. Arabci so došli kot osvobodilci v dežlo. S sorodnimi Mavri, ki so bili izgnani iz Španije, štejejo 3.550.000 duš. Med 13. in 15. stoletjem so se naselili židje iz Španije, Francije, Anglije, Holandije ter s Portugalskega njih je okrog 200 tisoč. Do 500.000 se šteje zamoravci, ki so večnoma sužnji. Evropejci, ponajveč Španci in Francozi, je pa po mestih ob morju nekaj nad 4000. Berberi prebivajo največ po Atlasu in južno od njega. Oni so sultanu le po imenu podložni. Arabci, ki so si ohranili preprosto čisto kri, imajo nomadsko življenje. Mavri stanujejo po mestih in so najbolj pristopni civilizaciji. Izmed njih prihajajo sodniki, paše, uradniki, sploh inteligenti, pa trgovci. Židje so večnoma bogati trgovci in rokodelci so pogostoma židje. Ostalo prebivalstvo jih zaničuje.

Glavni jezik v deželi je arabski. Plemena ob Atlasu in na jugu govorijo jezik "Šlo", zamorci "Gvenagui", židje pa hebrejsko. Vladajoča vera je mohamedanska; cerkveni poglavar mahomedanec je veliki šerif v Fezu. Njegova moč je večja od sultanove; on je ob enem poglavar reda "Mulej Tajab", ki ima svoje člane po celi severni Afriki do Egipta.

Maroko je po imenu absolutna monarhija. Sultan, ki ima tudi naslov "Emir al Mumenin", je neomejen gospodar nad življenjem in smrtjo. Toda njegova moč je zelo omejena, ker se večnoma plemen sploh ne zmeji za njegove ukaze, vrhu tega pa prihaja bolj in bolj v odvisnost od evropskih držav; sedaj je takorekoč le igrača v rokah Francozov. Najmogočnejši uradnik v deželi je veliki vezir, ki opravlja tudi posle ministra za zunanje zadeve, za vojno in za finance. Drugega zastopnika za zunanje zadeve ima sultan v Tangerju, kjer prebivajo diplomatje tujih držav. Nekoč je bila dežela razdeljena v kraljestvi Fez in Maroko. Od te razdelitve sta ostali le še imeni glavnih mest. Sedaj je dežela razdeljena v 44 pokrajin in sicer 35 severno, 9 pa južno od Atlasa. Edini veljavni zakonik je mohamedanski koran. Pričevanje kristjana in židva proti mohamedanu je brez veljave. Najvišji sodnik je Kadi el Džema; on imenuje 20 "kadijev" za pokrajine. Neodvisna plemena imajo svoje "šehje", katere deloma sami volijo, deloma pa jih imenuje sultan.

Uprava je silno korumpirana. Dežela je zelo pripravna za poljedelstvo, ali to je zanemarjeno, ker se kmetom ne ljubi delati za uradnike, ki jih zatirajo in izžemajo. Če je izvoz žita prepovedan, se ne izplača obdelovanje zemlje. Sicer je pa kmetovstvo še zelo primitivno. Le vodo zna prebivalstvo izvrstno napeljavati. Glavni poljski pridelki so fižol, grah, leča, datole itd. Južno sadje uspeva jako dobro in se izvažja v velikih množinah. Tudi živinoreja je na jako nizki stopinji, dasi ima dežela vse pogoje zanj. Število živine cenijo na več kakor 500.000 konj, 4 milijone mul in oslov, 500.000 velblodov, 5 do 6 milijonov goved, 40 milijonov ovac, 10 do 12 milijonov koz. Volna, klavna živina, kože in konji se posebno izvažajo.

Rudarstvo je zelo zanemarjeno, dasi ima dežela jako mnogo rud. Iskanje rudnine je prepovedano. Samo neodvisna plemena se bavijo z njim. Zlasti po Atlasu kopljejo železo. Zadnja leta so španske, tudi nemške in francoske kapitalistične družbe začele izkoriščati rudniško bogastvo, kar je tudi privedlo do mnogo konfliktov. O bti se bavi s svilo, volno, z izdelovanjem preprog, s kožami, lončeno robo itd. Maročansko orožje se ceni tudi v tujini.

Trgovina z Evropo se je zadnja leta zelo dvignila. Služijo ji zlasti luke Casablanca, El Ariš, Masagan, Mogador, Rabat, Safi, Tanger in Tetvan, ki so odprte trgovini. Iz Feza hodijo velike karavane v Sudan. Od evropskih držav so na trgovini najbolj udeležene: Anglija, Francija, Nemčija in Španija.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK!

ENAJST GLAV SV. MARTINA.

Vsa Francoska se smeja neke mu bruselskemu trgovcu s stari-nami, ki je kupil od sudselske cerkve "glavo svetega Martina", zlatarsko delo iz 11. veka, za 41 tisoč frankov. Trgovce je nameraval prodati glavo svetega Martina nekemu angleškemu nabiralcu starin za dobrih 200.000 frankov; ko pa jo je predložil Angležu, se je ta zasmejal in dejal, da je stvar le posnetek in da se "originalna" glava svetega Martina nahaja v Londonu. Začeli so brskati v Londonu, Parizu in Bruslju, pa je prišlo na dan, da sveti Martin ni imel ene same — zlate — glave; dalje ko so iskali, več glav svetega Martina so našli. Že leta 1907 je dal državni tajnik Dujardin - Baunetz sudselsko glavo zapreti v železno skrinjo.

Glavosivi poznavalec starin Romeo poroča, da mu je leta 1907 ponujal neki trgovec glavo svetega Martina — št. 1. Nekaj dni pozneje mu je hotel prodati neki pariški starinar glavo svetega Martina — št. 2. — potem je prišel še neki drugi pariški starinar z glavo svetega Martina — št. 3. Nekaj dni pozneje je izvedel, da se izvirna glava svetega Martina nahaja v Monakovem, ogledal si jo je in spoznal, da je le potvara — št. 4. Kmalu potem je došla iz

Londona vest, da se glava svetega Martina nahaja tam — št. 5. Bruselski starinar ima potvaro — št. 6. Tri potrjene glave hranijo v Italiji — št. 7, 8 in 9. Samo po sebi se razume, da je tudi znana Pierpont - Morganova zbirka ne sme pogrešati, te glave svetega Martina — št. 10.

Kakor je iz navedenega razvidno, je sveti Martin hujši od vsake — hidre, tako hitro nam rastejo glave.

THE LACKAWANNA.

Najpripravnija železnica za potnike namenjene v Evropo.

V neposredni bližini transatlantskih parov.

Prevoz potnikov in prtljage zelo po ceni.

THE ROAD OF ANTHRACITE

Najkrajša pot v Buffalo. Direktna pot v Scranton in premogove okraje.

Med New Yorkom in Buffalo voz vsaki dan v vsakej smeri po pet vlakov.

Med New Yorkom, Chicago in zapadom vsaki dan štiri vlaki.

Med New Yorkom, St. Louisom in jugozapadom, dnevni promet.

Med lokalnimi točkami priročen in priprave promet.

Nadalje informacije glede vožnj, cen, odhodov in prihodov vlakov itd., se dobe pri lokalnih agentih ali pa pri:

Lackawanna Railroad.

George A. Cullen, glavni potniški agent.

90 West Street, New York.

= Cenik knjig, =

katere se dobe v zalogi

Slovenic Publishing Company

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

MOLITVENIKI.

DUŠNA PAŠA, vezana 80c., z zlato obrezo \$1.-

MALI DUHOVNI ZAKLAD, šagrin, zlata obreza 90c.

POBOŽNI KRISTJAN, fino vezano 85c.

RAJSKI GLASOVI, z zlato obrezo 40c.

SKRBI ZA DUŠO, zlata obreza fino vez. \$1.20.

SVETI ROZNI VENEC, 50c.

SVETA URA, vez. 60c., usnje vezana zlata obreza \$1.20.

VRTEC NEBESKI, v platno vez. 70c.

POUČNE KNJIGE:

ABECEDNIK NEMŠKI, vezan 25c.

AHNOV NEMŠKO — ANGLEŠKI TOLMAČ, 50c.

ANGLEŠČINA BREZ UČITELJA, 40c.

EVANGELIJI, 50c.

ČETIRTO BERILO, 40c.

GRUNDRISSE DER SLOVENI-SCHEN SPRACHE, vezan \$1.25.

HRVATSKO-ANGLEŠKI RAZGO-BORI, mali 50c., vel. \$1.00.

KATEKIZEM, veliki 40c.

HITRI RAČUNAR, 40c.

NAVODILO KAKO SE POSTANE DRŽAVLJAN ZJED. DRŽAV, 5c.

PRVA NEMŠKA VADNICA, 35c.

PRVA RAČUNICA, 30c.

ROČNI ANGL.-SLOV. SLOVAR, 30c.

SLOVAR SLOV. NEMŠKI (Janežič-Bartel) nova izdaja, \$3.00.

SLOVAR NEMŠKO SLOV., nova izdaja \$3.00.

SLOVARČEK PRIUČITI SE NEMŠČINE BREZ UČITELJA, 40c.

ZGODBE SVETEGA PISMA STARE IN NOVE ZAVEZE, 50c.

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

ANDREJ HOFER, 20c.

AVE MARIJA, 20c.

AVSTR. EKSPEDICIJA, 20c.

AVSTR. JUNAKI, vez. 90c., broširana 70c.

BARON RAUBER, 20 c.

BARON TRENN, 20c.

BELGRAJSKI BISER, 15c.

BENEŠKA VEDEŽEVALKA, 20c.

BOJ ZA PRAVICO 40

BOŽIČNI DAROVI, 15c.

BUCEK V STRAHU, 25c.

BURSKA VOJSKO 30c

CAR IN TESAR, 20c.

CERKVIČA NA SKALI, 15c.

CESAR FRAN JOSIP, 20c.

CESARICA ELIZABETA, 15c.

CIGANOVA OSVETA, 20c.

CVETINA BELOGRAJSKA, 40c.

CVETKE, 20c.

ČAS JE ZLATO 25c.

DAMA S KAMELIJAMI, fino vez. \$1.20.

DARINKA, MALA ČRNOGORKA, 20c.

DETELJICA, ŽIVLJENJE TREH KRANJSKIH BRATOV, 20c.

DEVICA ORLEANSKA, 30c.

DOMA IN TUJEM, 50c.

DVE POVESTI, 20c.

ELIZABETA, 30c.

EN LETO MED INDIJANCI, 20c.

EN PREDJAMSKI, 15c.

EVSTAJIJA, 15c.

FABIOLA, 60c.

FRA DIAVOLO, 30c.

FRIDERIK BARAGA 40c.

GENERAL LAVDON, 25c.

GEORGE STEPHENSON, oče železnice, 40c.

GOLOBČEK IN KANARČEK, 15c.

GOZDOVNEK, dva izt. skupaj 70c.

GRIZELDA, 10c.

GROF RADECKI, 20c.

GUY DE MAUPASSANT, NOVELE, \$1.20.

HILDEGARDA, 20c.

HIRLANDA, 20c.

HUBAD, pripovedke, I., II. po 20c.

IZLET V KALIGRAD, 40c.

IVAN RESNIKOLJUB, 20c.

IZDAJALCA DOMOVINE, 20c.

IZANAMI, MALA JAPONKA, 20c.

IZGUBLJENA SREČA, 20c.

IZIDOR, POBOŽNI KMET, 20c.

JAMA NAD DOBRUŠO, 20c.

JAROMIL, 20c.

JURČIČEVI SPISI, 11 zv. umetno vezano po \$1.00 zvezek.

KAKO POSTANEMO STARI, 40c.

KAR BOG STORI JE VSE PRAV, 15c.

KNEZ ČRNI JURIJ, 20c.

KRIŠTOF KOLUMB, 20c.

KRIŽEM SVETA 40c.

KIVAVA NOČ V LJUBLJANI, 40c.

KIRVNA OSVETA, 15c.

LAŽNJIVI KLJUKEC, 20c.

LEBAN, 100 berlj. 20c.

LEPA NAŠA DOMOVINA, 25c.

MAXIMILJAN I. CESAR MEHI-KANSKI,

V zakonu.

Star samec: "Kako sem vesel, da se mi ni treba izgovarjati, ako pridem pozno zvečer domov. Kaj pa ti vselej svoji ženi rečeš, ko prideš pozno?"

— "Jaz veliko ne govorim. Rečem 'dober večer' in vse drugo pove ona sama."

Zakonska sol.

Učitelj je razlagal v šoli o soli. Ko je začel govoriti o nje uporabi pri soljenju jedi, vprašal je nekega učenca: "France, kaj pa store tvoj oče, če jim meso ni dovolj osoljeno?"

Učenec: "Tedad ga vržejo materi v glavo!"

ZNAMENJE.

"Vedno, kadar moram delati 'overtime', me vscipne zjutraj boss v lice!"

Med prijatelji.

"No, ali ti je urednik kaj odvil?"

"Da, obljubo, da ne pridem več!"

Le počasi.

Nek upnik zagleda svojega dolžnika v krmi. "Oho!" — mu reče ježno — "za vino imate se denar, za me pa ne!"

"Le počasi, prijatelj!" — odgovori mu dolžnik. — "Vi le vidite, da vino pijem, ne pa da ga plačujem!"

ZABAVLJIVO.

Zagovornik: "Gospodje porotniki, z razjasnjevanjem postav vas ne bode dolgočasil, ker je za to poskrbel že gospod predsednik v svojem govoru."

Filozofi.

"Tako je pač na svetu, človek bi želel, da ne bi bil rojen, če pa ni rojen, bi pa rad bil."

Prav ima.

"Škoda, da nisem šaljiv človek, ker drugače sploh ne bi prišli iz smeja!"

Uradna unetost.

Mestni policaj teče za nekim gospodom in ko ga dohiti mu reče: "Vi, gospod, bodele plačali kazen, ker pse s seboj v park jemati je prepovedano!"

Gospod: "Kaj me briga pes, saj niti moj ni!"

Policaj: "No, zakaj pa vedno za vami teče?"

Gospod: "Vi tečete tudi za menoj in vendar niste moj!"

Razlika.

"Toda, Janez, zopet ste pijani!"

"Da, milostiva gospa, toda za svoje novce — ne od vašega vina!"

Vzrok.

Trgovca z vinom: "Če bi le vedel, zakaj so me izključili iz društva?"

Znanec: "Mogoče ste tritali člane s svojim vinom?"

A, TAKO!

Prvi dijak: "Pomisli, kakšna nesreča se mi je pripetila včeraj. V telovnikovem žepu sem imel užigalico, te so se same vncle, in v istem trenutku mi je zgorela moja poletna obleka!"

Drugi dijak: "Kako, ali si imel obleko v žepu?"

Prvi dijak: "Neumnost! Zastavni listek sem imel v njem!"

Dobro meso.

Mesar (stari ženski): "Zakaj pa ne kupujete več mesa pri meni?"

— "S zadnjim, ki sem ga kupila pri vas, bi lahko naredila podplate k svojim čevljem."

"Zakaj pa niste tega storili?"

"Saj bi, pa žebliji niso šli skozi." — Mesar omedli.

OBOJESTRANSKO RAZOČARANJE.

Letoviščnik: "Ne zamerite mi, tdora pokrajino in razgled se m si po vašem oglasu drugače predstavljaj."

Kmetica (strupeno): "Ali jaz sem si vas drugače predstavljala!"

ZA SMEH IN KRATEK ČAS.

Lovske slike.

Gospod adjunkt

in gospod sodnik.

Memento mori.

"Ali se je družina gospoda majorja zopet preselila? Vedno sem mislila, da so s stanovanjem zelo zadovoljni."

"Saj so tudi bili; samo stranka nasproti jim ni ugajala."

"Zakaj pa ne?"

"Ker se je njim nasproti nastanil krojač, ki dela samo civilne obleke!"

Zlobni brat.

Lenčika prihaja že precej v leta, pa še vedno nima oboževalca, dasi prav pridno nastavlja svoje mreže.

Nekega večera pride zelo razburjena domov, in pravi:

"Pomislite, na poti sem videla moža — hitela sem kakor nora, toda v največje presenečenje — 'Ti je zopet ušel!' je izpolnil s hudobnim rezanjem 15letni brat."

Dober svet.

"Tega nikakor ne morem zapostiti, gospod sodnik, da se nočete poročiti!"

"Ker ne morem dobiti one, katero sem želel."

"To vendar ni nikak vzrok. Vzemite enostavno deklico, ki o nena, katerega je želela, ni dobila, pa se vse poravnava."

Uredopolni nahod.

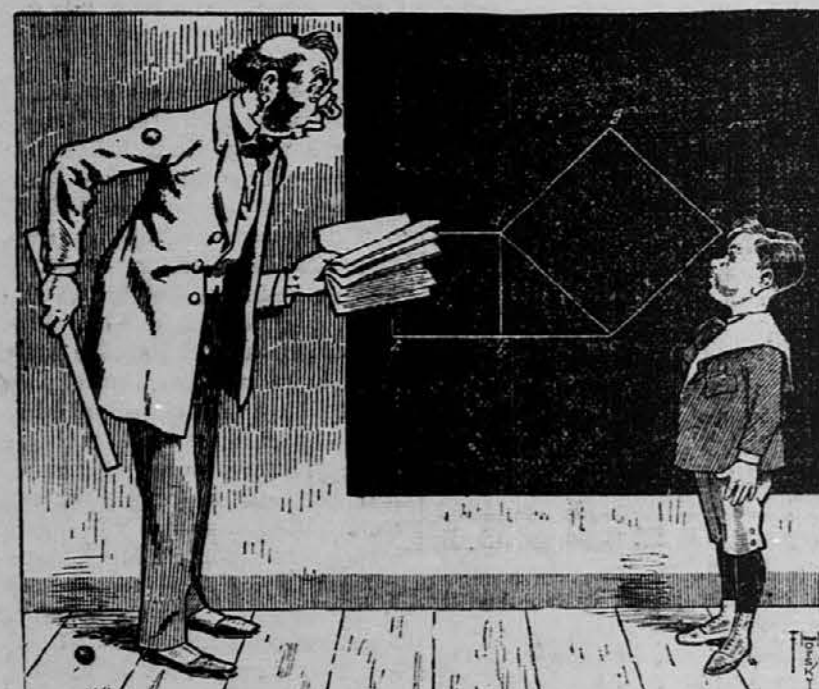
Višji državni pravnik pride v jetnišnico ter vpraša nekega jetnika: — "Kaj je tebe spravilo v ječo?"

Jetnik: — "Nahod!"

Državni pravnik: — "Kaj? Nahod te je spravil v ječo?"

Jetnik: — "Da, gospod! Imel sem silen nahod in ravno, ko sem lezel skozi okno v notarjevo stanovanje, sem kihnil; to je vzbudilo gospoda, ki me je ujel in semkaj spravil!"

IZGO VOR.

"Jožek, danes si zopet vse naloge napačno napravil, — kako to?"

"Oprostite, gospod učitelj, toda Francelj, ki sedi za menoj, mi vse napačno pove!"

No, torej.

Oče: "Kakor sem izvedel, si zaljubljen v gospodično Kunigundo?"

Sin: "Da, oče. In če mi hočeš kaj povedati proti tej dami, te prosim, da počakaš, da odidem."

Oče: "Zakaj neki. Ko sem bil v tvoji starosti, sem jo tudi jaz oboževal."

Vzdih.

"Ko bi si le moja žena sama ne delala oblek!"

"Kako to? — Bodite vendar veseli!"

"Ali pa tudi veste, kako draga so potem — popravila?"

NESPORAZUMLJENJE.

Gospa (ki preseneti ljubčka kuharice, ko se masti s kokošjo pečenko): "Toda, Micka, to je pa vendar malo preveč!"

Kuharica: "O, gospa, še več bo snel!"

Pomisli.

Gospa: "In kedar se hočete omožiti?"

Služkinja: "O, molistiva gospa, to hode pač še dolgo trajalo. Kadar je pijan, ga ne maram, kadar je pa trezen, me pa on ne mara."

Vprašanje.

"Gospodična, ali imajo tudi deklice v naši starosti — profil?"

Med prijatelji.

"Ali nimam jaz klasičnega nosu?"

"Nu, vsaj postaja tak!"

"Postaja?"

"Da, prešeren!"

V gostilni.

Gost: Gospod krčmar, tako majhna klobasa za 20 centov in po vrhu tega pa še smrdi!

Krčmar: Oprostite! Glejte če bi bila večja, bi še bolj smrdela.

NADOMEŠTILO.

Gospodična (na kolodvoru, razjarjeno): "Kako se morete drniti, mene poljubiti?"

Gospod (hitro): "Oprostite, gospica, vlak odhaja . . . in moja žena ni prišla!"

Avtomobilisti na ženitvanjskem potovanju.

Ona: "Teh dolgočasnih muzejev sem se že naveličala! Škoda, da se ne moremo z avtomobilom peljati skozi!"

Jugoslovanska Katol. Jednota.

Ustanovljena dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Pradednik: IVAN A. GERM, Box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: IVAN PRIMOSIC, Eveleth, Minn., Box 641.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn., Box 424.
Pomoćni tajnik: MIHAEL MIRAVINEC, Omaha Neb., 1234 So. 15th St.
Blaginjak: IVAN GOLUZE, Ely, Minn., Box 105.
Zastupnik: FRANK MEDOSH, So. Chicago, Ill., 3483 Ewing Ave.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN J. IVEK, Joliet, Ill., 909 No. Chicago St.

NADZORNIKI:

ALOIS KOSTELIC, Salida, Colo., Box 583.
MIHAEL KLOBUCHAR, Calumet, Mich., 115 — 7th St.
PETER R. EHAR, Kansas City, Kans., 422 No. 4th St.

POROTNI ODBOR:

IVAN KERZISNIK, Burdine, Pa., Box 128.
FRANK GOUZE, Chisholm, Minn., Box 715.
MARTIN KOCHER, Pueblo, Colo., 1219 Elder Ave.

Jednotino glasilce je "GLAS NARODA", New York City, New York.

Val dopisi naj se pošilja na glavnega tajnika, vse ošarne pošiljke pa na glavnega blaginjaka Jednote.

PREMEMBA ČLANOV IN ČLANIC.

Društva sv. Jozefa št. 14 v Crockett, Cal. dne 5. julija 1911. — Umrli: John Miklić, rojen 1862, cert. št. 1113, zavarovan za \$1000, dne 18. junija 1911, vzrok smrti razstrelba dinamita. Ker je umrl v oddaljenem kraju, ni mrtvaški list prišel v urad Jednote do tega dne.
Društva sv. Jurija št. 22 v So. Chicago, Ill. dne 5. julija 1911. — Umrli: Fr. Špec, rojen 1865, cert. št. 10210, zavarovan za \$1000, razred VI. dne 22. junija 1911.

vzrok smrti: na umu bolan, pristopil k Jednoti dne 11. maja 911. Društvo šteje 119 članov.
Društva sv. Roka št. 55 v Uniontown, Pa. dne 5. julija 1911. — Umrli: Miloš Vidović, rojen 1880, cert. št. 10876, zavarovan za \$1000 razred III. dne 25. junija 1911 vzrok smrti: notranja bolezen, pristopil k Jednoti dne 28. novembra 1906. Društvo šteje 35 članov.

Geo. L. Brozich, gl. tajnik

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Vrhniški vlakom se ima zvišati vozna hitrost od 35 na 40 km na uro. Veliko hitrejši ne bodo! Nevarna igra. Na Prulah so trije ključavničarski vajenci zažigali vojaške patrone, ki so z vso močjo eksplodirali. Na lice mesta došli stražniki je nevarni igrači napravil konec, poredneže pa o vadil.
Potrjena postava. Cesar je potrdil po kranjskem deželnem zboru sklenjeno izpremembo postave dne 27. oktobra 1900 o sanitetni službi na Kranjskem izveniši Ljubljane.

Strelne vaje v delavnici. Neki ljubljanski ključavničarski mojster pravi, da je izumil nov možnar, s katerim je mogoče streljati brez nevarnosti. Da ga preskusi, je v svoji delavnici petkrat iz njega ustrelil. Stražniki je ustavil poskuse in izumitelja ogradil.
V apnenico je padla 3letna kajzarjeva hčerka Angela Dolene iz Prapreč v radovljanskem okraju. Otroka so potegnili takoj iz apnenice, vendar pa se ostali vsi poskusi oživljenja brezuspešni. V to apnenico je padel že lansko leto neki enajstletni deček, ki pa se je sam rešil.

Dobra obramba. Na Dunajski cesti v Ljubljani je bil nastal prepir med delavcem, ki škropi cesto in cestnim prometom. Pri tem se je pometal ojačil in šel nad škropilec z lopato, kar pa tega ni spravilo v zadrego, temveč je mirno obrnil cev proti pometaju in ga tako krstil, da je urnih pet ubeljal plohi. Ker so bili pa te plohe deležni tudi pasanti, so škropilec naznanili policiji.
Poizkušen samomor. V svojem stanovanju na Dunajski cesti št. 12 v Ljubljani se je ustrelil v desno uho delavec Jozef Starček, sluga nemškega športnega kluba. Vzrok samomora so baje rodbinske razmere. Ustrelil se je baje v jezi, ker ga je 10letni sin udaril po glavi. Pred poizkušeno samomorom je baje streljal na ženo in hčer, a ju ni zadel. Smrtnonevarno ranjenega so prepeljali v deželno bolnico.

Iz državne živnozdravniške službe na Kranjskem. Za stalnega c. kr. okrajnega živnozdravnika v Radovljici je imenovan g. Josip Rihar istotam, za začasnega c. kr. okrajnega živnozdravnika v Postojni pa je imenovan g. dr. Anton Lampret, dosedanjí deželni okrajni živnozdravnik v Braslovcah na Štajerskem. — Višji okrajni živnozdravnik v Postojni g. Ferdinand Gaspary je stopil v stalni pokoj in tem povodom dobil naslov in značaj veterinarskega nadzornika.

Ogani med seboj. Dne 4. junija je počivalo v šotorih pri Berlinu več eiganov, ki bi bili šli radi v gostilno pit, pa ni bilo denarja. Biba je terjala Nandeta, naj ji vr-

šetja v Švici. Prebivalstva je v Švici 3.741.971 duš, toje za 326.528 več kot pred desetimi leti. Od teh je 1.590.792 katolikov, 2.108.690 protestantov, 19.033 židov in 46.397 pripadnikov raznih veroizpovedanj. Po narodnosti je 2.799.154 Nemcev, 769.242 Francozov, 301.325 Italijanov.

Zganja se je v Nemčiji lani popilo znatno množino manj kakor pa v predlanskem letu; vporaba je padla od 2.602.121 hektolitrov na 1.800.422 hektolitrov. Delavstvo je odgovorilo z bojkotom zganja, ko je vlada in njena meščanska večina v nemškem državnem zboru navajala težke davke na žgane pijače. Vlada je trdno računala, da izpreša ogromne vsote iz dehavskih žepov; kakor videti se je pa temeljito vrezala.

Izvanredna birmanka. O Binkošti je hotela iti k birmi v Kozlih v okraju Ledeč na Češkem 21letna trgovska uslužbenka Ema Ledbedova. Za botro se je izbrala neko precej bogato kolegino. Za ta slaven akt si je izposodila od botre tudi krasno svatovsko obleko, vredno 207 K. Za približek pa je izmaknila svoji poslovdki nji se 107 K. Ko je bil čas iti v cerkev, predzne birmanke niso mogli nikjer najti. Sla je, sicer brez birne s krasno obleko in darilom v širni svet iskat sreče.

Tragikomična tatinska zgodba. V Črnap lesu na Nemškem je obdolžil sosed sosed, da mu je ukradel nekaj mernikov ovsa. Hiti preiskava, ki sta jo napravila orožniški stražmojster in župan v obdobju čenji bajti, je ostala brezuspešna; pač pa je osumljenec v hiši začel rentati in je kričal na vse grlo, da naj mu preiskovalec vrnete ugrabljeno čast. Da podeli svoji zahtevi nekaj povdarka, je udaril s pestjo po mizi, da so se stresle stene — leseni strop, iz spranj pa se je usulo na mizo nekaj ovsenega zrnja. Orožnik in župan sta se podala pod streho, odkrila deske in našla — ukradeni oves.

Zle posledice babilne šale. Trgovci Kamien v Siedleu ima že 6 hčera. Pred kratkem mu je povila žena sedmega novorojenčka. Babica ga je prinesla k njemu — otrok je bil dečko — ona pa mu je nagajivo rekla tu je sedma deklica. Moža je pograbil nenadoma taka jeza, da je prijel otroka ter ga vrge v zid. Nato je skočil kot blazen na ženo in babico ter jih začel pretepati. Otrok je mrtev, obe ženi pa sta težko poškodovani. Ko je mož izvedel, da je bil ubit novorojenček deček in da je vso nesrečo povzročila le nedolžna babilna šala, je zblaznel. Odpeljati so ga morali takoj v blaznico.

Kako volijo na Nemškem. Avstrijski način volitev daje prav mnogo prilike za volilne goljufije; je podjetni duhovniki v najostrejšim terorizmom lahko potvarajo in popravljajo volilni izid. Na Nemškem je stvar drugačna. Glasovnice niso uradne. Volilec prejme, vstopivši na volišče, uradno kuvertico, v katero vtakne v posebnem zaprtem prostoru svojo glasovnico. Glasovnic, navadno v obliki vizitk s kandidatomim imenom dobi volilec od vsake stranice, kolikor hoče. V zaprtem prostoru, t. zv. volilnem klosetu, vtakne v kuvertico tisto glasovnico, ki jo hoče in nihče ga ne more kontrolirati. Na ta način je zagotovljena resnična svoboda volitve, dočim obstoja pri nas tajna volitev zgolj na papirju.

Akcija proti podkupovanju v trgovini. Osrednji odbor zveze avstrijskih industrijcev se je na podlagi referata generalnega tajnika dr. pl. Weisa pečal z vprašanjem o podkupovanju trgovskih

in industrijskih nastavljenecv. — Povod referatu so dale neštnevilne pritožbe, ki so došle iz krogov članov na vodstvo industrijske zveze. Osrednji odbor industrijske zveze je prišel soglasno do prepričanja, da je omenjena razvada, ki je pojav nepoštenih konkurence, zmožna izpodkopati moralno v trgovskem prometu ter zbruditi nezaupanje med podjetniki in nastavljenici, pri čemur lahko trpe tudi nedolžni. V Nemčiji se je shod nemških trgovcev pečal tudi s tem vprašanjem ter je zahteval posredovanje zakonodaje. Na Angleskem pa obstoji že štiri leta zakon proti razvadam podkupovanja nastavljenecv. Osrednji odbor zveze avstrijskih industrijcev je zaradi tega sklenil, da vloži vlogo na trgovinsko ministrstvo, v kateri se pozivlje vlado, naj preučuje, kako bi se dale odpraviti te razvade v trgovskem prometu potom zakonodaje.

VABILO NA NAROČBO.

S prvim julijem mine prva polovica devetnajstega letnika "GLAS NARODA". Tem povodom se vsem našim naročnikom, kakor tudi ostalim čitateljem našega lista zahvaljujemo za njihovo vsestransko zanimanje za naš list, kajti tudi v tej polovici devetnajstega leta izdajanja našega lista se je število naših naročnikov v vseh krajih Zedinjenih držav znatno povečalo.

"GLAS NARODA" boče tudi v nadalje, kakor do sedaj, izhajal po potrebi na več straneh in do našal razun dnevnih novic najpotebnejše zanimivo in poučno čtivo.

"GLAS NARODA" boče ostal tudi v nadalje na svojem dosedanjem naprednem stališču, držeč se svojega neodvisnega gesla, ki se glasi: "Vsakemu svoje!" Tem potom si dovoljujemo opozoriti vse one naročnike, katerim je naročnina pošla, da svojo dolžnost napram listu store in naročnino ponove, sicer bi bili primorani ravnati se po postnih predpisih in vse one, ki se svojih dolžnostih ne zavedajo ali so pa preveč malomarni, brisati iz imenika naročnikov.

Z veseljem pa pripomnimo, da pretežna večina naših cenj. naročnikov skrbi za pravočasno ponovitev naročnine, vsled česar je upati, da boče neznatno število onih, ki so za nekaj časa z naročnino zaostali, isto pravočasno ponovilo in nam s tem prihranilo mnogo dela.

Prosimo naše cenj. naročnike, da naš list po mogočnosti širijo in nam tako pridobijo obilo novih naročnikov, za katero naklonjenost in poštvovalnost se vsem že vnaprej zahvaljujemo.

Uredništvo in upravnništvo "GLAS NARODA".

Ali že veste,

da smo izdali ravnokar nov, lep in zelo obširen, ilustriran slovenski cenik ur, verižic, družbenih prstanov, zlatnine in srebrnine sploh, gramofonov in slovenskih plošč, pušk, revolverjev, koles, peči, živalnih strojev, daljnogledov, semen itd. Pišite takoj po cenik, katerega vam pošljemo zastoj in poštino prosto! Podpirajte edino narodno podjetje te vrste in prepričali se bodeče o poštini in točni postrežbi.

A. J. TERBOVEC & CO.
(nasl. Dergance, Widetich & Co.)
1622 Arapahoe St., Denver, Colo.

Prva dolenjska posojilnica v Metliki.

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

Ustanovljena leta 1874 z neomejeno zavezo, kar pomeni, da vsak zadružnik, to je pa le tisti, ki sprejme od posojilnice posojilo, s celim svojim premoženjem in imetjem jamči za varnost hranilnih vlog, naloženih pri tej posojilnici.

Poleg tega nabira posojilnica rezervni zaklad, ki znaša vže K 152.554,95 ima svoj Grad sredi mesta v Metliki in lastno hišo. Ker jamči tedaj vsak zadružnik, katerih je 1531 za varnost hranilnih vlog, je ta nedvomljivo zagotovljena

Prva dolenjska posojilnica obrežuje hranilne vloge po

4 1/2%

od sto ter plačuje rentni davek sama za vlagatelje, na kar se obéinstvo posebno opozarja.

Stanje hranilnih vlog je bilo koncem decembra 1910 K2.470.913,38.

RAZNOSTEROSTI.

Ljudsko štetje v Švici. Iz Berna poročajo o rezultatu ljudskega

Pot k zdravlju, moči in kreposti.

ŽELODČNE BOLEZNI Revmatizem

ledvice, jetra in mehurne bolezni, zguba moške kreposti, nervoznost, gubitek življenjskega soka, sifilis ali zastrupljena kri, nalezena ali podedovana, druge moške spolne bolezni se zamorejo temeljito ozdraviti doma, privatno in z malimi stroški.

Ta brezplačna knjižica govori o teh boleznih. Pove vam zakaj trpite in kako lahko ozdravite. Ako ste se že naveličali, trošiti denar, ne da bi dosegli trajno zdravilje, pišite še danes po to dragoceno knjižico.

50.000 KNJIŽIC ZASTONJ

Vsaka Knjižica je Vredna \$10 Bolnemu Človeku.

Tisoče mož je že zadobilo perfektno zdravilje, moč in krepost s pomočjo te knjižice. Zelo znano je: vsebuje ravno tiste stvari, katere bi moral znati vsak mož, mlad ali star, oženjen ali samec, bogat ali revan. Ako ste bolni in nezmožni za delo, ta knjižica je za vas vredna stotine dolarjev.

To knjižico je spisal star zdravnik, kateri je leta in leta zdravil Specijelno samo moške spolne bolezni. Zdravil je več kot 25.000 mož. Pomislite kaj tolika izkušnja pomeni. Ako ste nezadovoljni in ne morete delati ter uživati življenja; ako hočete hitro in korenito ozdraviti; ako hočete imeti bogato, čisto kri v svojih žilah; ako hočete biti močan in živahen mož; ako hočete močno telo, jasno misel in trajne živce, izpolnite še danes kupon spodaj in pošljite ga nam.

Kupon za Brezplačno Knjižico.

Zapišite vaše ime in naslov, izrežite in pošljite še danes. Pišite razločno. DR. JOS. LISTER & CO., Aus. 500, 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Jaz trpim vsled bolezni, zato prosim, pošljite mi vašo brezplačno knjižico za moje, poštine prosto.

Ime.....

Ulica in šte. ali Box.....

Mesto..... Država.....

PRIPOROČILO.

Slovenec in Hrvat, kateri potujejo v AQUILAR, COLO., priporočamo

SALOON, RESTAVRACIJO in PRE-NOČIŠČE

g. J. MUSGRAVE.

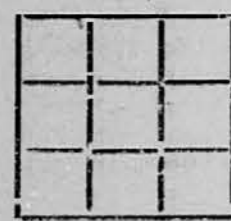
Poslovalnja: rojak Frank Pozerl.

(v sob 20-12-10—20-12-11)

Kje je JOHN REBOLJ, trgovec z urami. Če kdo izmed rojakov ve za njega, naj mi javi njegov naslov, ali naj se pa sam oglasi, ker mu imam poročati nekaj važnega. — John Dagarin, P. O. Box 63, Florecedale, Ohio. (5-8-7)

Za vsebino tujih oglasov ni odgovorn ne upravnništvo, ne uredništvo.

Igra od 15. — \$100.00 nagrade

Postavite eno številko v vsako od priložnostnih strani, da je vsaka skupno 15. Vsaki on, kateri nam boče pošal dobro rešeno igro, dobil boče kredit od \$100.00, nad 1 krasnim lotom, blizu Velikega New Yorka.

Cena lista je \$199.00, ampak za enega kateri pošli dobro rešeno igro, košlato ga bode samo \$30.00, in ta denar košlato bode boče mesečno, in to \$5.00 naprej, ter pozne samo \$1.00 mesečno.

Pisma pošljite na: Slov. Dep. Room 911, 61 Park Row, New York, City.

Kje je moj brat JOSIP SPREIC? Doma je iz Žuženberka, Dolenjsko. V Združenih državah biva že 16 let in je bil pred petimi leti tukaj v Clevelandu. Prosim cenjene rojake, katerim je naslov znan, da mi ga naznani, ali pa naj se sam oglasi. — Rok Spreic, 1184 E. 60th St., Cleveland, Ohio. (6-8-7)

DELO! DELO!! DELO!!!

Rabim 40 dobrih gozdarjev za trd les sekati. Gozd je ves v ravni. Delo stalno. Dober delavec zasluži \$2.25 do \$3.00 na dan. Delo je vse na kontrakt, šuma je jako lepa. Pišite na: Hubert Mihie, (5-7 v 2 d) Ralph, Mich.

Zgodnje znamenje jetike.

V naslovu označene bolezni, koja pomori na tisoče naših ljudi, skoraj n je spoznati, dokler že ni prepozno. Vsi zdravniki zatrjujejo pa da je ozdravljiva, ako se pravilno zdravi in sicer v pravem času. Prvo znamenje jetike je

BLEDA POLT.

Ljudje pripisujejo bledost različnim vzrokom, toda nihče ne smatra tega za prvi pojav jetike. Bled ljudje večinoma bi morali vedeti, da njihova kri ni v redu, da v njej ni dovolj rdečih tvarin, da je preslabša, da bi zamogla pravilnim potom rediti truplo. Ko izgubi svojo naravno rdečastost barvo ter postane bleda, rumenkasta ali sivkasta. Živčevje in mišičevje oslabi, želodec neče več pravilno delovati in vse truplo pojema od stopinje do stopinje. Vsled tega je potrebno ustvariti novo kri — čisto in bogato kri — vendar pa tega ni mogoče doseči, dokler želodec ne sprejema dovolj dobre in redilne hrane in dokler narava sama ne postane tako krepka, da zamore sama iz trupla pregnati vse ono, kar je škodljivo, ker le ako se to zgodi, se zamore napravljati zopet čista in zdrava kri. Nam je poznano samo jedno sredstvo, s katerim se to doseže, in to je

Trinerjevo ameriško grenko vino.

To sredstvo, ki je napravljeno iz dobrega rdečega vina in zdravilnih zelišč, koja so skrbno izbrana, okrpi želodec, tako da je zopet sposoben za pravilno delo. Po tem bodeče zopet lahko jedli in prebavali vašo hrano. Vaša kri bode postala zopet čista in jaka, vaša polt bo zadobila zopet naravno barvo in gladkost. Naj že bode vaši bledosti katerikoli vzrok, rabite Trinerjevo ameriško grenko vino.

Izguba teka
Nepravilno prebavljanje
Slabost po jedi
Običajno zaprtje
Glavobol
Nahod
Kolika in krči
Izguba moči
Ermenia
Onemoglost
Razne ženske bolezni
Izpahljaji in drugo

je nekoliko bolezni, ktere se odpravijo z rabo Trinerjevega ameriškega grenkega vina. To sredstvo je bilo na razstavi v Seattle leta 1909 olikovano s zlato kolajno in velko nagrado (najvišja nagrada) na razstavah v Londonu in Bruslju 1911.

V lekarnah.

JOS. TRINER

Kemičen laboratorij

1333-9 S. Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.

JOVAN DELAYSKA PODPORNICA ZVEZA

Tiskovnišnica dne 10. avgusta 1911.

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penna.
sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANSEK, R. F. D. No. 1, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: GEORGE KOS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
Glavni tajnik: IVAN PASK, L. Box 228, Conemaugh, Pa.
Pomoćni tajnik: JOSIP SVOBODA, R. F. D. No. 1, Box 122, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: FRANK BEGA, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
Pomoćni blagajnik: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

JAKOB KOČIJA, predsednik nadzornega odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
FRANK PERKO, nadzornik, L. Box 101, Conemaugh, Pa.
ANTON STRAZISAR, nadzornik, Box 511, Conemaugh, Pa.

POROTNIKI:

ALOJZIJ BAYDEK, predsednik porotnega odbora, Box 1, Dunlo, Pa.
MIHAEL KRUŽEC, porotnik, Box 254, Primo, Colo.
IVAN GLAVIC, porotnik, P. O. Box 258, Conemaugh, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

S. A. E. BRALLIER, Grove St., Conemaugh, Pa.

Členova društva, oziroma njih uradniki, so ujudno prošeni, pošljati denar naravnost na blagajnika in nikogar drugega, vse dopise pa na glavnega tajnika. V slučaju, da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali sploh kjeribodi v poročilih glavnega tajnika kako pomanjkljivosti, naj to nemudoma nanesajo na urad glavnega tajnika, da se v prihodnje popravi.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA".

OLD SUREHAND.

POTNI ROMAN. SPISAL KAROL MAY.

Poslovenil za "G. N." B. P. L.

DRUGA KNJIGA.

(Dalje.)

TRETJE POGLAVJE.

Morski ropar.

"To, senores," je pripomnil mehikanski advokat, "je bila povest o grofu de Rodriganda. Kajse je potem zgodilo s tem imenitnim gospodom, je postranska reč. Moj namen je bil le dokazati, da je Indijaneček čestokrat mnogo boljše človek, kakor pa bele. Glavarja Apečev in Miztekov sta to dokazala. In kadar se sliši govoriti o Winnetou in njegovi izredni dobrosrčnosti ter plemenitosti, in o mnogih bledoliceh, katerim je to dokazal, je človeku skoraj žal, da nima mesto bele rdece kože. Sicer je pri epizodi s Sam Firegunovo trapersko družbo teklo veliko krvi, kakor smo prej slišali: tega pa ni mogel preprečiti, ker so bile razmere take, nasprotniki pa tako nevarni ljudje, da dopustljivost ne bi bila na mestu. Samo to obžalujem, da je dohitela Sanderja v poštemen boju tako nagla smrt; zaslužil je vrv, mesto noža."

Sedaj je zaklicala mati Thick od točilne mize:

"Saj jo je dobil!"

"Kaj? Kako? Vrv?"

"Da."

"Saj je bilo vendar govorjeno o tem, da ga je zabodel krmar!"

"To je res. Gentleman, ki je pripovedoval to povest, se ni točno držal resničnih dejstev. Sanders ni bil zaboden in tudi Jean Letrier ni bil usmrčen; prizanesli so jima in ju ujeli."

"Ali je res, señor?"

Mehikaneec se je obrnil s tem vprašanjem na nekdanjega indijanskega agenta, v katerega obrazu se je pokazal izraz zadrege. Odgovoril je:

"Hm! Kakor se vzame! Pravzaprav je mrtev, kakor sem povedal in danes res več ne živi; toda, hm! mati Thick, kako pa pridete do trditve, da Sanders takrat ni bil zaboden?"

"Ker vem in sicer popolnoma natančno," je odgovorila gostilničarka, ki se za dana namigavanja ni hotela zmeniti.

"Od koga pa?"

"Od enega, ki je bil zraven."

"Saj sem tudi jaz!"

"Da; toda gentleman, od katerega sem to izvedela, je pozneje še veliko, veliko doživel s Sanderjem."

"Res? Katerega pa pravzaprav menite?"

"Policaja Treskova."

"Ali! Ta je pozneje še prišel z njim skupaj?"

"Da; če mi pa nečete verjeti, pa njega vprašajte!"

"Saj bi ga, če bi bil tukaj."

"Tam je!"

"Kje?"

"Obrnite se in si oglejte gentlemana, ki sedi za vami pri zadnji mizi! Opazili ga se niste, ker je prej sedel v drugi sobi."

Agent se je obrnil. Ko je ogledal gospoda, ki se mi je zdel tako zanimiv, je poskočil, sel k njemu mu ponudil obe roki in vzkliknil:

"Mr. Treskov, resnično, Mr. Treskov! Od onega časa je preteklo že nekaj let, toda kljub temu sem vas takoj spoznal. Kako veselje! Kaj vas je pa privedlo v Jefferson City?"

"Zadnje čase sem bil večkrat tukaj, in sem se vedno vstavljal pri materi Thick."

"Po trgovskih opravkih?"

"Hm! Kupčija pravzaprav ni, s čemur se bavim," je odgovoril smeje.

"Potem niste tukaj radi kupčije, ampak po uradnih poslih?"

"Da."

"Torej ste še vedno detektiv?"

"Da."

"Ali hočete mogoče vjeti katerega izmed nas?"

"To ne, ker sem prepričan, da se nahajajo tukaj samo gentlemani, katerim se ni treba bati policije. Sedaj stanujem že nekaj dni pri materi Thick, in sem prej sedel v sobi, katerih vrata so bila samo priprta; tako sem čul povesti, katere ste tukaj pripovedovali. Ko ste začeli govoriti Sam Firegunu, Pitt Holbersu in Dick Hamerdu, me seveda ni več vzdržalo notri, in zato sem prišel sem."

"Ali ste me spoznali?"

"Takoj!"

"Umevno! Seveda je bilo od mene nemno vprašanje, če ste me spoznali, ko ste vendar detektiv. Izredno se veselim, da vas zopet vidim in sedaj bodete pač tako dobri, da se vsedete k naši mizi; gentlemani vas poznajo iz moje pripovedi, da vas torej ni treba predstavljati. Toda vaša navzočnost mi je prekrizala račun!"

"Kako to?"

"Ker sem pustil umreti Sanderja in Jean Letrierja, ko sta vendar ostala pri življenju."

"To je seveda prostost pripovedovalca, ki se ne strinja z resnico."

"Prostost, prostost, to je prava beseda. Človek si vzame prostost, govori proti resnici, da se doseže večji umetniški učinek, ali pa dober, zadovoljiv zaključek. Zadnje je bilo pri meni. Sander in Letrier takrat res nista bila umorjena, ampak sta prišla v ujetništvo,

ker je zapovedal Sam Firegun svojim ljudem, naj ju ne usmrtijo, ker ju je hotel imeti živa, in tudi vam je bilo mnogo na tem ležeče, da dobite Sanderja živega v pest. Jaz pa nisem imel časa; v taboru nisem mogel ostati in sem odjezdil že drugi dan s svojimi ljudmi naprej. Do danes še nisem izvedel, kaj ste napravili z njima, ker sta pa zaslužila kazen, sem ju pustil umreti pri napadu. To je bil konec, s katerim je bil lahko vsak zadovoljen, in tudi upam, da mi gentlemani odpustijo to prostost!"

Pripeljal je Treskova k mizi, kjer so ga vsi gostje prisrčno pozdravili. Seveda so hoteli sedaj izvedeti, kakšna kazen je doletela Sanderja. Agent je bil izmed vseh najradovednejši in je silil v Treskova, naj ustreže splošni želji navzočih.

"Ali," je vprašal, "je mogoče uradna tajnost, kaj se je zgodilo po mojem odhodu od Sanderjevega taborišča?"

"Ne," je odgovoril Treskov. "Lahko in rad vam vse povem."

"Torej začnite! Saj vidite, kako vsi nestrno pričakujemo, da izvem, kaj se je zgodilo nadalje. Torej Sanders in Letrier sta bila vjeta in pripeljana v tabor. Zjutraj sem odjezdil. Kaj se je zgodilo potem?"

"Če vam hočem to povedati, moram še prej nekaj pripomniti. Najprej to, da Sanders in Letrier nista bila edina, ki sta odšla smrti; še enemu njegovih ljudi se je posrečilo pobegniti, ne da bi o tem kaj vedeli; izvedeli pa smo to kmalu, in sicer v našo škodo. Na begu je naletel na četo mladih Ogelala Indijancev, ki so odjezdili na svojo roko vojnikom nasproti, da bi se jim nudila kaka prilika, se odlikovati; sin padlega glavarja jih je vodil. Ko so prišli na bojišče, so razvideli iz sledi, kaj se je zgodilo in jezili naprej po njej, da maščujejo svoje vojnike. Pri tem je naletel belec k njim. Bil je tako prebrisan lopov, da se mu je posrečilo najti traperjev Hide-spot."

"Hide-spot? Gotovo menite tabor, kamor smo takrat prišli?"

"Ne. Hide-spot je bil drugje, in še boljše skrivališče. Tabor je bil takorekč zunanji fort Hide-spota, ki je bil veliko bolj zavarovan in kamor so tudi spravili ujetnika, ko ste se od nas ločili. Hide-spot je imel dva vhoda in izhoda, namreč navadnega, katerega so poznali vsi člani družbe, in še enega, katerega je našel Sam Firegun, in ki je bil do tedaj tajen. In ravno ta tajni vhod je izvolil belec in ga izdal mladim Ogelalajom, kar je položaj popolnoma izpremenilo. Povedati vam hočem, zakaj, gospoda."

Z drugo pripombo menim, da smo napravili s Sanderjem še veliko boljši lov, kakor smo mislili. Bili smo mnenja, da smo ujeli od policije že tako dolgo brezuspešno iskanega tatu in goljufa; toda bil je več, mnogo več, kakor to."

"Kaj pa, Mr. Treskov? Ali mogoče morilec?"

"Se ve!"

"Se ve? Slabšega človeka kakor morilec vendar ni!"

"Hm! Ali je kdo že čul od vas o neki 'Miss Admiral'?"

"Miss Admiral? Miss Admiral? Miss Admiral?" je vzkliknilo več za mizo sedenčih oseb. "Seveda, seveda! Kdo ne bi že slišal o tej ženski, ki je bila hudci v človeški podobi!"

Velikazaloga vina in žganja.

Marija Grill

Prodaja brez vina po 70c galion
Črno vino po 50c. "

Drinjak 4 galone za \$11.00
Brinjevec 12 steklenic za \$12.00
4 gal. (sodček) za \$10.00

Za obilno naročilo se priporoča

MARIJA GRILL,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, O.

SEVEROVA ZDRAVILA SO PRILJUBLJENA, KER SO ZANESLJIVA.

Poletna težava,

kolera, driska, griža, krči in ščipanje v črevesju

napadajo otroke in odrasle v tej letni dobi. Ta obolenja utednejo postati resna, ako se napadi ne preženejo s tem, da se uživa

Severovo

zdravilo zoper kolero in drisko.

Večja steklenica 50c.
Manjša steklenica 25c.

Severova zdravila so na prodaj v lekarnah in trgovinah z leki skoro vsepovsod. Nikdar ne sprejmite nobenega drugega leka, če se vam ponuja namesto pristnih Severovih zdravil.

Ne morejo prenesti.

Vaše obisti ne morejo prenesti vednega napora, kateremu so podvržene, ne da bi oslabele.

Okrepiti jih morate, kajti krepke obisti pomenjajo zdravo telo. Občje dosežete, ako uživate

Severovo

zdravilo za obisti in jetra.

Velika steklenica \$1.00.
Manjša steklenica 50c.

Tresoče se roke,

nemir, razdražljivost, nespečnost, strah in bojazen so nekateri znaki bolnih, onemoglih živcev.

Je zdravilo, čegar vsak popitek pomaga utesiti raztrpane živce in jih spet ozdraviti, živajte

Severov

Nervoton.

En dolar steklenica.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

PO zanesljiv zdravniški svet pišite na naš zdravniški oddelek.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

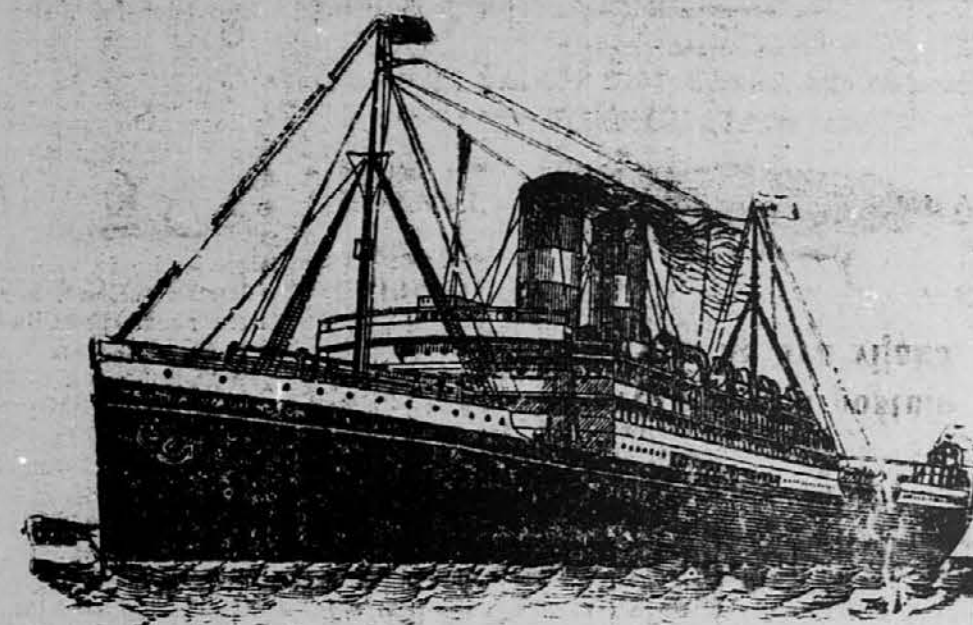
W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Avstro - Amerikanska črta

(preje bratje Cosulich)

Najpripravnija in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate

Novi parnik na dva vijaka "MARtha WASHINGTON".

Regulerna vožnja med New Yorkom, Trstom in Reko.

Cene veznih listov iz New Yorka za III. razred so:

TRSTA	85.00
LJUBLJANA	35.00
KRKA	15.00
ZAURKA	36.25
KARLOVA	36.25

za Martha Washington stane \$3.00 več.

II RAZRED do

TRSTA ali KRKA \$60.00 do 6.00

Vai spodaj uvedeni novi parniki
na dva vijaka imajo brzo
lični brojeve:

LAUREA
MARtha WASHINGTON
ARGENTINA
MEXICANA

PHELPS BROS. & CO. Gen. Agents. 2 Washington St., New York

POZOR ROJAKI!

Po dolgem času se
mi je posrečilo iz-
vesti pravo. Ali
trikuro in Pomado
proti ispadanju in
črvenilu, kakor
se do sedaj na svetu
ni bilo, od katere
rožice in žensk
sest in dolgi lasje
sestično popolnoma
travajo in ne bodo
več izpadali, ter se
silevi. Ravno tako
možkin v 6. tednih
krvni brki popoln-
oma zrastejo. Kramatir A v rokah nogah in
krstih v 3 dneh popolnoma ozdravi. Kurja koža
travilave, polje nohte in znojnice se popolnoma
detrudijo. Da je to resnica, izvedite s \$500. Pili
po eni katevca poljen zasojte.

JAKOB VAHOC,
CLEVELAND, O.

SEVEROVA ZDRAVILA SO PRILJUBLJENA, KER SO ZANESLJIVA.

Poletna težava,

kolera, driska, griža, krči in ščipanje v črevesju

napadajo otroke in odrasle v tej letni dobi. Ta obolenja utednejo postati resna, ako se napadi ne preženejo s tem, da se uživa

Severovo

zdravilo zoper kolero in drisko.

Večja steklenica 50c.
Manjša steklenica 25c.

Severova zdravila so na prodaj v lekarnah in trgovinah z leki skoro vsepovsod. Nikdar ne sprejmite nobenega drugega leka, če se vam ponuja namesto pristnih Severovih zdravil.

Ne morejo prenesti.

Vaše obisti ne morejo prenesti vednega napora, kateremu so podvržene, ne da bi oslabele.

Okrepiti jih morate, kajti krepke obisti pomenjajo zdravo telo. Občje dosežete, ako uživate

Severovo

zdravilo za obisti in jetra.

Velika steklenica \$1.00.
Manjša steklenica 50c.

Tresoče se roke,

nemir, razdražljivost, nespečnost, strah in bojazen so nekateri znaki bolnih, onemoglih živcev.

Je zdravilo, čegar vsak popitek pomaga utesiti raztrpane živce in jih spet ozdraviti, živajte

Severov

Nervoton.

En dolar steklenica.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

PO zanesljiv zdravniški svet pišite na naš zdravniški oddelek.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

COMPAGNIE GENERALE

TRANSATLANTIQUE.

(Francoska parobrodna družba.)

Direktna črta

do Havre, Pariza, Evrice, Inomosta in Ljubljane.

Ekspresni parniki so:

"LA PROVENCE" "LA SAVOIE" "LA LORRAINE" "LA FOURAINE"
na dva vijaka na dva vijaka na dva vijaka na dva vijaka

Postni parniki so:
"LA BRETAGNE" "LA GASCOGNE" "CHICAGO" na dva vijaka.
Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK,
corner Pearl St., Chasebrough Building.

Parniki odplujejo od sedaj naprej vedno ob četrtih iz pristanišča št. 57
North River in ob sobotah pa iz pristanišča 84 North River, N. Y.

*LA SAVOIE 13. julija 1911 *LA SAVOIE 3. avg. 1911.
*LA LORRAINE 20. julija 1911. *LA PROVENCE 10. avg. 1911.
*LA TOURAINE 27. julija 1911. *LA LORRAINE 17. avg. 1911.

POSREDA FLOTILJA
V HAVRE:

Parnik FLORIDE odpluje s pomola št. 84 dne 22. julija ob 4. popol.
Parnik CAROLINE odpluje s pomola 84 5. avg. ob 3. uri popoldne
Parnik VIRGINIA odpluje s pomola 84 12. avg. ob 3. uri popoldne.
Parnik NIAGARA odpluje s pomola 84 19. avg. ob 3. uri popoldne.
Parniki z zvezdočiznamovanci imajo po dva vijaka.

SLOVenci in Slovenke NA-ROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI SLOVENSKE DNEVNIKI

RED STAR LINE.

Plovlha med New Yorkom in Antwerpom.

Redna tedenska zveza potom poštinih parnikov z brzoparniki na dva vijaka.

LAPLAND 18,694 ton KROONLAND 12,185 ton
FINLAND 12,185 ton VADEKLAND 12,018 ton

Kratka in udobna pot za potnike Avstrijo, na Grcko, Slovenijo, Hrvansko in Galicijo, kajti med Antwerpom in imenovanimi deželami je dvojna direktna lozoviška zveza.

Posebno se ho skrbi za udobnost potnikov medkrova. Trejni razred onastil malih kabin za 2, 4, 6 in 8 potnikov.

Za potaline informacije, cene in vožnje letke obrniti se je na:

RED STAR LINE.

No. 9 Broadway, NEW YORK
84 State Street, BOSTON, MASS.
700 First Ave., SEATTLE, WASH.
1319 Walnut Street, PHILADELPHIA, PA.

1304 "F" Street, N. W., WASHINGTON, D. C.
219 St. Charles Street, NEW ORLEANS, LA.
90-92 Dearborn Street, CHICAGO, ILL.
900 Locust Street, ST. LOUIS, MO.

208 McDermott Ave., WINDSOR, MAN.
319 Garry Street, SAN FRANCISCO, CALIF.
121 So. 3rd Street, MINNEAPOLIS, MINN.
31 Main Street, MONTREAL, QUEB.